

Kulkuri

Suunne kiinni pitääkää,
ja tää laulu kuunnelkaa
pojasta nyt joka kulki nälissään.
Hän ei ollut kulkuri,
töitä etsiskeli vain
mut' sai kuulla saman laulun kaikkial'.

Kulje kulje eteenpäin vaan,
täältä et sä mitään saa.
Jos sä tänne vielä tuut
joudut putkaan pimeään,
siis on paras, että jatkat kulkuas.

Kerran taloon poikkesi
ruokaa saadaksensa vain,
pihamaalla rouvalta hän kysäisi.
– Hyvää päivää, rouvalle,
puita saanko hakata?
Mitä vastasi tuo eukko ylpeä?
Sä kulje kulje eteenpäin vaan,
täältä et sä mitään saa.
Jos sä tänne vielä tuut
joudut putkaan pimeään,
siis on paras, että jatkat kulkuas.

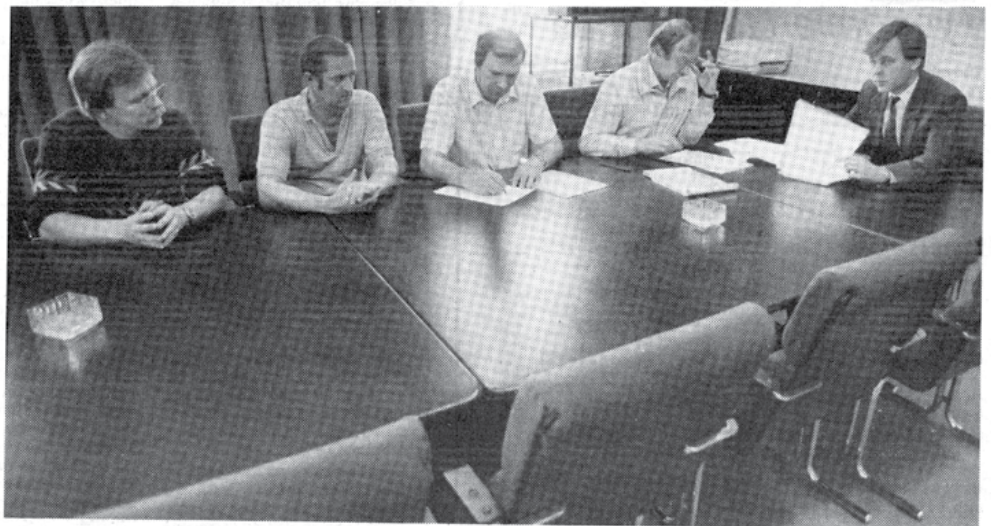
Kaduilla hän vaelsi,
kunnes kengät hajosi,
kadun kulmas' seisoi häijy jepari,
jepari tuo lausahti.
– Kuule hamppari sä sie!',
lähdes kanssani nyt luokse tuomarin.
Kulje kulje eteenpäin vaan,
täältä et sä mitään saa.
Jos sä tänne vielä tuut
joudut putkaan pimeään,
siis on paras, että jatkat kulkuas.

Mentiin luoke tuomarin,
tuomaripas julisti.
– Paras sulle, että jatkat kulkuas,
köyhä pirulainen täällä,
olet meille vaiva vaan.
Me emme tahdo kulkuria kaupunkiin.
Sä kulje kulje eteenpäin vaan,
täältä et sä mitään saa.
Jos sä tänne vielä tuut
joudut putkaan pimeään,
siis on paras, että jatkat kulkuas.

Viimein tyhjää potkaisi,
ystävämme myöskin tää,
hautaan laskettiin,
ja luuli taivaan ilon koittavan.
Mutta Pyhä Pietari,
"ystävämme tietenk",
sulki portin,
huutain taivaan kirrkauteen.
Sä kulje eteenpäin vaan,
täältä et sä mitään saa.
Jos sä tänne vielä tuut
joudut putkaan pimeään,
siis on paras, että jatkat kulkuas.

Mauri Parkkila
Ruukki

Budjettiriihet lämmitettiin

Kuka saa jyvät, kuka akanat?

Työttömien budjetista keskiaukeamalla.

Karensissanomat
15.9.1985

Jyvät ja akanat

Hallituksen ensi vuoden budjettiesityksen valmistelu ja itse esitys kuvaavat karulla tavalla tämän maan ilmapääpiiriä. Paljaimmillaan suomalaisen yhteiskunnan ihmisvastaisuus näkyy päättäjien suhtautumisessa työttömiin.

Eräänlaista pohjustusta budjetille oli eduskunnassa kesällä käyty keskustelu hallituksen työllisyyspolitiikasta ja vastuusta perustuslain edessä. Hallituspuolueet ylistivät omia tekojaan, vaikka maassa on ennätystyöttömyys. Eduskunnan enemmistön mielestä hallituksen ei tarvitse noudattaa perustuslakia silloin, kun on kyse työttömistä.

Valtiovarainministeri **P e k k a l a** on tehnyt oman osuutensa budjetin valmisteluissa kehumalla Suomen talouspolitiikan olevan oikeassa kurssissa. Hyvin menee Pekkan mukaan, vaikka puoli miljoonaa suomalaista on vuosittain vailla työtä.

Sorsan hallituksen budjettiesitys ensi vuodelle on työttömien ja muiden vähäosaisten kannalta lohduton. Työttömille ei luvata mitään. Sen sijaan luvataan, että entistä useampi suomalainen joutuu ensi vuonna kokemaan työttömyyden helvetin.

Työvoimainministeri **L e p p ä n e n** keskittyy lainvastaisiin toimiin työttömyyskortistojen puhdistamiseksi. Hallituksen budjetti saa hänen puolestaan rauhassa lisätä työttömiä.

Ja kaikki tämä aikana, jolloin pankkiirit ja suuryritysten omistajat potkivat häikäilemättä joukoittain ihmisiä ulos työpaikoiltaan, lopettavat kokonaisia tehtaita ja rahtaavat näin keräämiäänvoitotilijärjelejä ulkomaille.

Kyllä työttömät joskus saavat osakseen ymmärtämystä. Päättäjät nykytelevät ja ovat samaa mieltä, kun työttömät esittävät vaatimuksiaan. Teot vain ovat aivan toisenlaisia, niillä työtön ihminen lyödään yhä alemmas.

Päättäjien myötätunto ei kelpaa vuokranmaksuun, lainojen lyhennyksiin eikä ruokakaupan laskun kuittaamiseen. Työttömille tarjotut akanat eivät puhumalla muutu jyviksi.

Työttömät ovat omissa budjettiesityksessään osoittaneet vaihtoehdo nykyiselle kansanvastaiselle menolle. Yhteisvoimin, lähemällä joukolla liikkeelle voidaan kaikille suomalaisille turvata työtä ja kunnan toimeentulo. Mutta tietä ei ole. Akanoihin emme enää tyydy.

Työttömien toimikuntia

Yhdyshenkilöt
Tampere
Rainer Sydänmäk
puh. 931/24664

Rantasalmi
Kari Lintunen
puh. 957/81341

Savonlinna
Juha Puustinen
puh. 957/23086

Hämeenlinna
Hannu Mallat
puh. 917/67062

Ruukki
Mauri Parkkila
puh. 982/71070

Kuopio
Harri Asikainen
puh. 971/231580

Kotka
Kalle Saarela
puh. 952/25142

Oulu
Pecca Nöjd
puh. 981/226043

Il
Timo Haapaniemi
puh. 981/74565

Kajaani
Esko Kosonen
puh. 986/30261

Kemi
Juha Kajaniemi
puh. 980/16705

Rovaniemi
Risto Kelloniemi
puh. 960/17773

Raahe
Reeta Koivisto
puh. 982/37141

Jos omalla paikkakunnallasi ei ole työttömien toimikuntaa, otta ja perusta. Tarkempia tietoja saat Jukka Luttiselta os. Ruis-kukkatie 15 B 6 - 90580 Oulu 58 puh. 981/393250.

KARENSSISANOMAT

Julkaisija: Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta

Toimitus: Jukka Heikkinen (vastaava)
Heikki Haapala (toimitussihteeri)

Hinta: 3 mk

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunnan ps-tiili 6418 59-9

Painopaikka: Polyprint Oy

Puheenjohtajan palsta

Reino Leinonen
Puheenjohtaja

Nyt on Järjestäytymisen ja toiminnan aika

saan ensi vuodelle? Se esittää pääomatuloille verohelpotuksia, mutta vähävaraiset jättää nuolemaan näppejään. Jonkulaisia inflaatiotarkistuksia - ei niitäkään täysimääräisinä - esitetään joihinkin kohteisiin mutta ei työttömyysturvaan. Voiko työttömiä enää härskimmin kohdella? Julkinen sana puolueista puhumattakaan ei tähän vääryyteen ole puuttunut. Keskukselta käydään vain siitä, ovatko pääomatuloille annettavat verohelpotukset riittävän suuria. Tämän kansanvastaisemmaksi ei enää hallituspolitiikka voi muuttua.

Hallituksen budjettiesitys tähtää siihen, että Suomesta tehdään kiihtyvällä vauhdilla loismaisesti pääomatuloilla elävien rikkaiden taivasta ja heitä hyödyttävien kasvavan työttömien joukon ja muiden vähävaraisen kansalaisten helvetiä.

Kaikkien puolueiden johdossa ovat valtaa, kunniaa ja taloudellista hyötyä itselleen tavoittelevat hyvinvointeet hyväosaiset ihmiset, jotka ovat vähävaraisen ihmisten toimeentulon koko kokonaan unohtaneet tai ovat sen unohtamassa. Sen sijaan he ovat maksuneet pääomien kansainvälisen kilpailukykyä parantamisen ideologian ja sen mukaisen pääomapiirejä rikastuttavan politiikan. Valitettavasti SAK:kin on mukautunut nykyiseen menoon ja kantaa huolta enemmän hyvä-tuloisten asioista kuin työttömien työnsaannin ja toimeentulon turvaamisesta. Jos SAK olisi valmis voimaansa käyttämään työllisyyden ja työttömyysturvan parantamiseen niin tuloksia syntäisi.

Monet työttömät kysyvät, kuinka kauan tämä joutilaana käveleminen kestää? Me vas-

taamme: se kestää niin kauan kuin työttömät ja muut vähävaraiset kansalaiset toimeettomana alistuvat sorrettuun asemaansa. Muutos on mahdollista saada aikaan. Meillä on perustettu Valtakunnallinen Työttömien Valtuuskunta. Me kehotamme työttömiä ja työssä käyviä perustamaan alueellisia, TYÖTÄ KAIKILLE-TOIMIKUNTIA ja osallistumaan aktiivisesti joukkomitassa näiden toimintaan. Oikeutta ei maassa saa ellei itse sitä hanki. On nouseva joukolla järjestäytyneeseen taisteluun työnsaannin puolesta ja samalla vaadittava työttömyysturvan parantamista. Suurella joukolla, aktiivisuutta lisästen löytyy vaikuttamisen keinoja. Voimaahan meillä on kun lähdetään kaikki liikkelle yhteisen asiamme puolesta.

Valtakunnallinen Työttömien Valtuuskunta on valmistaan TYÖTTÖMIEN BUDJETTIESITYKSEN EDUSKUNNALLE VUODEKSI 1986. Esitys ei ole "kertakäytötavaraa", vaan me olemme sen valmistaneet pitkäjänteistä taistelua varten. Sen toteuttamisen puolesta on nyt koottava kaikkialla voimia. Se toteutuu sitä mukaa kun kasvaa työttömien ja työssä käyvien yhteinen joukkomitainen taistelu sen puolesta. Meillä on taisteluohjelma, Työttömien budjettiesitys, josta on tässä lehdessä julkaistu osia.

Nyt on järjestäytymisen ja toiminnan aika. Kaikki yhteisen taistelun työttömyyttä vastaan, työnsaannin ja työttömyysturvan parantamisen puolesta!

Pohjanpoika

Politiikan aika

Nyt voivat vuorostaan työttömät ryhtyä rikkomaan perustuslakia. Lupa tähän on saatu eduskunnalta, ylimmästä lainsäätäjältä, joka teki Sorsan hallituksen rikkomuksista ennakkotapauksen.

Hallituksen on rikkonut perustuslain kuudetta pykälää, jonka mukaan "Valtiovalan asiana on tarvitessa järjestää Suomen kansalaiselle mahdollisuus tehdä työtä, mikäli laissa ei ole toisin säädetty".

Tarve on kova, eikä laissa ole toisin säädetty, joten rikos on päivänvelo.

Eduskunta kuitenkin vapautti hallituksen kaikista syyteistä eikä asettanut sitä valtakunnan oikeuteen. Selitys kuului: "Lain tarkoittama työllistämiskelpoisuus sitoo hallitusta lähinnä poliittisesti, ei juridisesti."

Se on läpinäkyvä hätämenäväle. Pykälässä ei puhuta mitään politiikasta ja sen vapauttavana vaikutuksesta.

Mutta koska nyt kuitenkin perustuslakia saa rikkoa eduskunnan päätöksellä politiikkaan vedoten, on työttömienkin syytä heittää romu-

koppaan juridiset ennakkoluulot ja ryhtyä täysin palkein politiikoimaan.

Ei enää mitään nynnäjä nimienkeräilyä erilaisiin hyväntarkeitavien toivomusadresseihin eikä kiltin kerjäläisistä lähetystöistä "hallituksen ja eduskuntaryhmien puolella". Se perustuslaillisuuden aika on nyt kertaikkiaan ohi. Nyt on politiikan aika.

Työttömienkään ei tarvitse men- nä kuudetta pykälää kauenmaksiksi. Siitä löytyy roppakaupalla ohjeita poliittiselle toiminnalle. Pykälään alkaa näin: "Jokainen Suomen kansalainen olkoon lain mukaan turvattu hengen, kunnian, henkilökohtaisen vapauden ja omaisuuden puolesta."

Niin että kiireesti vain, työttömien toimikunnat, puunaamaan poliitryhmiä, joiden nimeksi sopii vaikkapa Finwoodin iloiset veikot. Mitä sitä turhia sureksimaan. Robin Hoodejan toimikunnasta varmasti löytyy.

Aloitetta sopii omaisuudesta, jota on kaikkialla ja jota työtön eniten tarvitsee. Ensimmäisen työttömät voivat ryöstää eli politikoida pankin.

Parhaita kohteita ovat KOP, SYP ja OP, mutta hätätilassa käy myös Postipankki. Silloinhan on konttori lähes joka kylässä. Pankin puuttuessa voi pistäytyä politikoidessa vaikkapa lähimyyrmälässä.

Toiseksi työttömät voivat poliittisoida henkilökohtaisen vapauden eli ryhtyä sieppaamaan ihmisiä, etupäässä tietysti hallituksen ja eduskunnan jäseniä sekä yritysten ja pankkien omistajia, jotka ovat poliittineet ihmisiä työttömyyskortistoon.

Erityisen poliittisoinnin kohde olkoon itse pääministeri, jota alkoon mikkään juristiikka suojaako. Lainsuojattomaksi julistettakoon myös täysin poliittinen työvoimainministeri, jolta tavattaessa teroitettakoon kantapäät ja iskettäkään pelttoon variksenpelättimiksi, kun sillä on kädet valmiiksi levällään ja suu aina auki.

Jos joku näiden poliitryhmien iloisista veikoista jää kiinni ja vietään leivättömän pöydän ääreen, puolustautukoon hän kuten eduskunnan perustuslakivaliokunta: Tämä on vain politiikkaa eikä mitään juristikkaa.

Työttömistä lainsuojattomia:

Eduskunta hyväksyi perustuslain rikkomisen

Viime keväänä kuuluttivat Suomen työttömät kansalaisoikeuksiensa perään: perustuslain mukaan kansalaisten työvoima on valtiovallan erityisessä suojeluksessa ja valtio on velvollinen järjestämään kaikille kansalaisille työtä. Perustuslain 6. pykälän 2. momentti tuli kuuluisaksi.

Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta järjesti nimenkeräyskampanjan. Sillä vaadittiin perustuslain noudattamista niin, että kaikille työttömille järjestetään työtä. Samaan aikaan nostettiin eduskunnassa kansanedustaja **Esko-Juhani Tennilän** (komm) aloitteesta kanne, jossa vaadittiin hallitusta valtakunnanoikeuteen perustuslain rikkomisesta. Sitä samaa esittivät työttömätkin.

Toukokuussa adressit luovutettiin eduskuntaryhmille. Lämmintä kättä, kauniita puheita ja myötätuntoa riitti. Kansanedustaja **Pentti Skön** (SMP) jopa ylityi kehuamaan toisen puolueen edustajaa Tennilää epätavalliseen tapaan sanoen, että asiat pantaisiin kuntoon, jos eduskunnassa olisi 180 Tennilän kaltaista edustajaa.

Mutta moni työtön ajatteli, miten arvon kansanedustajat käyttäytyvät, kun tulee tekojen

□ Perustuslain rikkojat vastuuseen, vaati työttömien lähetystö keväällä eduskunnassa. Lähetystön puolesta puhui kampanjan vetäjä **Jukka Luttinen**.

aika. Eduskunnalta nimittäin vaadittiin myös, että ensi vuoden budjettiin pitää sisällyttää riittävät määrärahat työttömyyden poistamiseen ja että on säädettävä uusi työllisyyslaki, jolla toteutetaan perustuslain työllistämismääräykset.

Työttömät kävivät työvoimaministeriössäkin. Itse herra ministeri **Urpo Leppänen** vaan loisti poissaolollaan.

Paljastava äänestys

Kului kaksi viikkoa. Eduskunta sai ratkaistavakseen, oli-

ko hallitus täyttänyt perustuslain työllistämismääräyksiä vai onko sen tekoset saatettava valtakunnanoikeuden tutkittaviksi.

Asian piti olla harvinaisen selvä. Maassa oli 200 000 ennätystyöttömyys ja samaan aikaan hallitus sallii suunnattoman pääomien maastaviennin, tukee suurpääoman valtavaa voitonsaalistusta eikä tee mitään ratkaisevaa työttömyyden vähentämiseksi. Kaikki tämä on ilmiselvästi perustuslain määräyksiä vastaan.

Vaan kuinka kävikään? Kansanedustaja **Zyskowitz** (kok) ehdotti Louekosken (sos-

dem) kannattamana, että hallitusta vastaan nostettu kanne raukeaa. Tennilä puolestaan esitti kansanedustaja **Kulhian** (sit) kannattamana, että eduskunta vaatii hallituksen jäseniltä selvitystä.

Äänin 87-21 hylättiin Tennilän esitys. Sitä kannatti SKDL:n kansanedustajien lisäksi vain **Liisa Kulhia**. Ei edes SMP:n Skönillä kestänyt kantti. Peräti 91 kansanedustajaa oli poissa. Työttömien kohtelu ei heitä vähääkään liikuttanut.

Oheisesta eduskunnan äänestyspöytäkirjan virallisesta otteesta ilmenee, miten kukin kansanedustaja on menetellyt.

Mitä eduskunta nyt tekee?

Keväisen eduskuntakäynnin yhteydessä valtakunnallinen työttömien valtuuskunta päätti laatia oman työllisyysbudjetin. Työttömien budjetitirähi pidettiin Helsingissä senaattorilla elokuun lopussa.

Työttömien budjetissa osoitetaan kiistattomasti, että työttömyys voidaan Suomesta poistaa. Osoitetaan myös rahat tähän tarkoitukseen. Budjetti luovutettiin hallitukselle ja eduskunnalle. Se on esitelty toisaalla **Karensisanomissa**.

Hallitus ei kuitenkaan millään tavalla ottanut työttömien esityksiä huomioon omassa budjetissaan. Mitä nyt tekee eduskunta? Suhtautuukon se edelleen yhtä piittaamattomasti työttömien vaatimuksiin?

Eduskunnalla on toinenkin tilaisuus näyttää tahtonsa työttömyyden poistamisessa. Hallitus antaa syksyn aikana eduskunnalle uuden työllisyyslakiesityksen. Siis juuri sen, johon työttömät keväällä vaativat säilytettäväksi perustuslain velvoitteet.

Mutta hallituksen esitys on kaukana työttömien vaatimuksesta. Lakiluonnoksen heikkouksia arvostellaan **Karensisanomien** erillisessä artikkelissa.

Työttömät tulevat tarkoin seuraavaan valtion budjetin ja uuden työllisyyslain eduskuntakäsittelyä ja antavat tukensa niiden kansanedustajien toimille, jotka työskentelevät työttömien vaatimusten puolesta.

Heikki Haapala

18) Valtioneuvoston jäsenten virkatoimet

TENNILÄN YR. KIRJELMA
RAUKEAMINEN

PÄIVÄYS

1 9 8 5 0 6 0 4

TÄYSISTUNNON N:O

0 5 5

ÄÄNESTYKSEN JÄRJESTYS N:O

0 1 5

JAA 0 8 7

EI 0 2 1

TYHJÄ 0 0 0

POISSA 0 9 1

AALTO	ELO	JOUFFLA	KOSKENVIRTA	LIINA	MÄNKINEN	POKKA	ROSNELL	SUTINEN	VANHO
AALTONEN	BERGLINEN	JOUTSINEN	KOSKINEN	LIPFONEN	NIEMINEN	POKKA	RUSANEN	SÄLVIÄ	VALLI
ANDI	HALONEN	JUVANTALO	KULHIA	LOUKKOSKI	MORIMAN	PONTO	RONNOLMI	SÄRKYLÄ	VILLO
AND	HELE	JUNNELA	SUOPPA	LOUVO	ROSKA	POKA	SAARI	SÖDERSTRÖM	VAPPARVO
ANONEN	HELMINEN	JYRKÄ	KUUSIO	LUTTINEN	MYR	TOUTANEN	SAARIKOSKI	TASELI	WELZ HÖGERT
AJO	HETMÄKI	JÄRVINEN	KUUKKONEN	LAHDEKORVA	PAKARIINEN	PURAKKA	SAARTO	TENHILÄ	VENKAMÄKI
ALAKAPPI	HETTELÄ	JÄRVINEN	KARINEN	MALJALA	PARJUNEN	PULJANEN	SAINIO	TENHILÄ	VENKAMÄKI
ALAKANTA	HILPILÄ	KALLIOWAARI	KORHONEN	MALM	PARIO	PURJAINEN	SALONEN	TICKA	VEPÄLÄINEN
AHO	HIVILÄ	KANTVA	LAHESONEN	MANNINEN	PAULAINEN	RAATIKAINEN	SÄBI	TUURI	WESTERLUND
ALMGRÉN	MOLVITIN	KARPILA	LÄSTINEN	MARTIKAINEN	PEKALA	RAJAMÄKI	SÄVÖLAINEN	TOKKAINEN	WESTERLUND
ALPPI	HONKAMÄKI	KAPRIO	LÄNTI	MATTILA	PEKARIINEN	RAJANTIE	SÄVÖLAINEN	TOKKAINEN	WESTERLUND
ANTTILA	HÄMÄLÄINEN	A. KEMPPAINEN	E. LAINE	MITTINEN	PELTOLA	SANTA	SEINÄNEN	TUOHINEN	VILKARI
ARKKARI	KORHONEN	H. KEMPPAINEN	J. LAINE	MIEKOLA	PELTOLA	SANTANEN	SEKON	TURPINEN	VILKARI
ASTALA	LIIPPO	KETTUNEN	LAURILA	E. MIEKOLA	PERHO	RATU	SORBA	TURUNEN	VÄNÄKANGAS
AUHELLA	ROHONEN	ALSTAVAINEN	LEHTINEN	MOLANDER	PELLO	RAUKKAKORVI	STAMST	TYÖVÄLINEN	VELTUNEN
BÄRLUND	JAASOJA	ENJUTTA	P. LEPPÄNEN	MURTO	PELLO	REIN	STEMMÄ	TYÖLÄINEN	VILKARI
BONBERG	JANSSON	EVISTO	U. LEPPÄNEN	MURTO	PELLO	REIN	STEMMÄ	TYÖLÄINEN	VILKARI
BENLÄ	JOKELA	EUKKO	LENDE	MILLYNEMI	PETÄJÄINEN	SILJÄNEN	SUOMINEN	TONNOVIT	ZILJACUS
BONNBOOTH	A. JOUKINEN	KOSKI	LOKANEN	MÄKI	MAKOLA	PURJAMÄKI	ROSKA	UOVIKAINEN	STERNBERG
BULUND	A. J. JOUKINEN	VORTELAINEN	LINDROOS	MÄKIPÄÄ	PUPARI	ROOS	SURKKA	UPLAINEN	

□ Näin äänestettiin eduskunnassa perustuslain työllistämismääräysten rikkomisesta. E = hyväksyy hallituksen toimet, 87 edustajaa (hallituspuolueet, kokoomus ja muut oikeistopuolueet) E = vaati hallitusta tilille teostaan, 21 edustajaa (SKDL ja Liisa Kulhia), P = poissa, 91 edustajaa.

TYÖLÄISET TAISTELEVAT TYÖPAIKOISTAAN

Työntekijöiden joukkomittaiset lomautukset ja irtisanomiset ovat joka päiväisiä uutisia. Hallitus, eduskunta ja ammatilliset keskusjärjestöt katselevat toimeentuloa uusien työläisten tehtäviä. Työnantajien mielivallan pyssyttämiseen ei muka löydy keinoja.

Uhanalaisten työpaikkojen työläiset ovat ottamassa ohjat omiin käsiinsä. Työpaikoilla on syntynyt liikettä irtisanomisista ja lomautuksista vastaan Turussa, Helsingissä, Tampereella, Raumalla, Lievestuoreella...

Työttömät antavat kaiken tukensa työläisten taistelulle työpaikoistaan. Asiamme on yhteinen.

Laajaa tukea Lievestuoreelle

Keski-Suomessa yli 10 000 lakossa

Keski-Suomen raskaan teollisuuden tärkeimmät teollisuuslaitokset pysähtyivät 11.9. Keski-suomalaiset työntekijät vaativat, että Lievestuoreen nykyiset omistajat Rauma-Repola, Metsä-Botnia ja päärahoittaja KOP sekä valtio huolehtivat tehtaan toiminnasta, kunnes työttömiksi joutuneiden 190 työntekijän työllisyys on turvattu. Tukilakkoon osallistuu noin 10 000 keskisuomalaista.

Lievestuoreen tehtaan henkilökunta on vedonut valtiovaltaan, että eduskunta ottaisi pikaisesti käsiteltäväkseen tehtaan toiminnan jatkamisen ja henkilökunnan työpaikkojen turvaamisen. Työntekijät vetoavat asiassaan eduskunnan puhemieheen, pääministeriin, kauppa- ja teollisuusministeriön ja eduskuntaryhmiin.

Kansanedustaja Mikko Kuoppa on tehnyt asiasta eduskuntakysely, jossa hän tiedustelee mihin toimiin valtiovalta on ryhtynyt Lievestuoreen työpaikkojen turvaamiseksi.

Lievestuoreen tehdas voisi jatkaa toimintaansa, mikäli Kemira Oy:n Säterin tehtaata lopettaisivat liukokellon tuonnin Etelä-Afrikasta ja ostaisivat sen Lievestuoreelta, sanoo kansanedustaja Kuoppa.

Lievestuoreella odotetaan tukitoimien laajentuvan muuallekin Suomeen. Sellutehtaan kohtalo ei ole ainutlaatuinen, mutta ehkä viimeaikojen raikein esimerkki työnantajan ko-

ventuneesta otteesta työntekijöiden kohtelussa.

Joukkokirtisanomiset ja tuotantolaitosten lopettaminen kannattavuuteen vedoten eivät

jätä työläisille muuta mahdollisuutta kuin joukkovoimin puolustaa työpaikkojaan. Lievestuoreella on tartuttu tähän mahdollisuuteen.

SARVIS LAKOSSA

□ P.P. Tools Oy Tampereella on irtisanonut laittomasti neljä työntekijää, heidän joukossaan työsuojeluvalltuutettu Erkki Koivunen (vas) ja osaston luottamusmies Tapio Seppä.

Tampereen Sarvisen työntekijät ovat lakoilla vauhdittaneet neuvottelua P. P. Tools Oy:stä laittomasti irtisanottujen neljän työntekijän työsuhteen palauttamiseksi.

Pääasiassa Insinööriomistamo Paul Kurkion omistama P.P. Tools Oy on ilmoittanut halukkuutensa neuvotella yhden työntekijän työsuhteen pa-

lauttamisesta. Sarvisen työläiset vaativat kaikkien neljän ottamista takaisin. Perusteluna on mm. Kemianliiton lakimiehen lausunto, jonka mukaan kaikki irtisanomiset ovat laittomia.

Kemian Työntekijäin liitto on päättänyt voimatoimista P.P. Toolsia vastaan. Sarvisen työläiset ovat saaneet tukea mm. Nokian kumityöläisiltä.

–Wärtsilän väki vastasi lujasti- Yli 5000 työläistä lakoissa Turussa

Lähelle viittä ja puolta tuhatta kohosi elokuun puoleessa välissä lakkoon lähteneiden työläisten määrä Turun seudulla kun Wärtsilän törkeisiin työttömyssotteisiin vastattiin ulosmarssien yhtymän Pernon telakalla, Turun korjaustelakalla ja diesel-tehtaalla sekä Wärtsilä-Naviressa Paraisilla ja Piikkiossa. Myös Valmetin Pansion tehdas oli tukilakossa samoista syistä.

Metallin väki protestoi voimakkaasti Wärtsilä-yhtymän sopimusrikkomuksia ja ulosheitoja. Kesälomien yhteydessä sanottiin Navirestan irti 42 työntekijää vastoin tuoretta työllistämissopimusta.

Viimeksi Naviressa ilmoitettiin viiden kuukauden pakkolomautuksesta 56 työntekijälle syyskuun alusta.

Naviren tehtaan päälouattamusmies Eero Remes kertoo Paraisilta esimerkiksi Wärtsilän taktiikasta.

– Miehiä pistetään pihalle, mutta tarjottua työtä ei oteta. Isoteltu näyttää nyt olevan tärkeämpää.

– Meille tarjottiin Wärtsilän Järvenpään tehtaalta paperikoneurmpujen tekoa tänne Navireen. Kyse oli noin 16 000 työntekijästä. Homma olisi voitu tehdä. Tehdas on liki tyhjä.

Mutta ei käy. Tarjous jeesusteltiin mahdottomaksi.

Yhteistoiminta vahvistuu

Wärtsilän toiveet telakkaryhmän työläisten yli valtakunnan ulottuvan yhteistoiminnan lopettamisesta kesälomien ajoittuihin vähennyksiin ovat valuneet hiekkään. Työnselkäuudet ja niitä edeltänyt tilanteen käsittely kertovat yhteistoiminnan tiivistyneen.

Turun seudun lakkoliikkeessä otettiin kantaa koko Wärtsilä-yhtymän tilanteeseen. Yhtiön räikeät otteet Helsingin telakalla ja Ylivieskassa olivat myös esillä.

Turun metallityöväen ammattiosasto 49 on arvioinut, että Wärtsilän ja Metallin työnantajaliiton johtoporras käyttää Naviren ulosheitoja päänavauksena laajemmille, joukkomittaisille irtisanomisille tulevan syksyn aikana.

Laajeneva työllisyyskriisi saa höysteekseen tyyliipisen työnantajien pelottelukampanjan, jonka tähtäin on rihdattu jo ensi kevään sopimuskieltoon.

Työntekijäpuolelta on kuitenkin väläytetty asteittain kovenevia vastatoimia ellei ääni Wärtsilän kellossa muutu.

Wärtsilän Hietalahden telak-

ka Helsingissä hiljeni jälleen syyskuun alussa.

– Työtaistelunne liittyy koko yhtiön mitassa käynnissä olevaan työllisyyskamppailuun, jolle työnantaja antoi tuoretta lisää-ärsykettä mitätöimällä Hietalahdessa jo valmiiksi neuvottelun paperin työllisyyden hoidosta. Menettelyä pidetään törkeänä osoituksena siitä sanolupoliittikasta, jota työnantajaliitot näyttävät nyt yllyttävän, kertoo luottamusmies Leo Happonen Hietalahden telakalta.

Hietalahdessa on pakkolomautuksia koko ajan päällä ja työllisyys näyttää olevan heikoissa kantimissa tulevaisuudessaakin. Epävarmuuden helpottamiseksi telakalla on pyritty neuvottelemaan jonkinlaisista pelisäännöistä sen jälkeen kun yhtiö rikkoi telakkaryhmän työläisten kanssa tekemänsä sopimuksen lomautusrasitusten taasaamisesta.

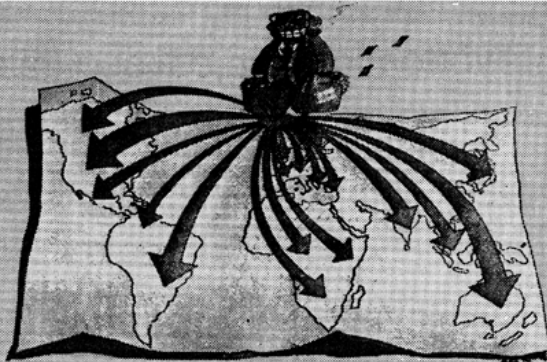
Taistelua tiivistämään telakalle perustettiin työpaikkojen puolustuskomitea. Samalla tilannetta seurataan tiiviisti koko yhtiön tasolla päälouattamusmiesten yhteistyöelimen kautta. – Koko Wärtsilän väen yhteisvoimin työnantajan sanolunja kyetään varmasti murtaamaan, Hietalahden telakalla uskotaan.

20 suurinta teollisuusyhtymää 1984 VOITOT 11 Miljardia, 2 000 TYÖTTÖMÄKSI

Kaksikymmentä suurimpiin kuuluvaa teollisuusyhtymään vähensivät kotimaassa 2 000 työpaikkaa viime vuonna.

Samojen yritysten bruttovoitot kasvoivat vuonna 1984 yhteensä 11 miljardiin markkaan. Näiden yritysten "puhdas" voitto kasvoi edellisvuoteen verrattuna yli 80 prosenttia.

Tosiasiat osoittavat, että suuryritysten voittojen kasvu ei ole työpaikkojen lisääntymisen ta.

"Kilpailukyvyyn" todelliset kasvot

Miljardivoitot omistajille, lopputili työläisille

Kun me tavalliset suomalaiset – työssäolevat, työttömät, opiskelijat – tuskailimme ruokalakujen, vuokrien ja velkojen kanssa, suuryritysten omistajat kahmivat voittoja joiden määrää on vaikea käsittää.

Viime vuosi oli suurille teollisuusyhtiöille jälleen nopean kasvun vuosi. Kahdenkymmenen suurimpiin kuuluvan teollisuusyhtymän yhteenlasketut bruttovoitot olivat 11 miljardia eli 11 000 000 markkaa.

Samaan aikaan teollisuusyritykset tekivät tähän maahan 5 000 työ-

töntä lisää. Voittomiljardeja siirretään kiihtyvällä vauhdilla ulkomaille.

Väite, että suuryritysten kulpailukyvyyn turvaaminen, suomeksi voittojen kasvattaminen on välttämätöntä työllisyyden hoitamiseksi, on härskiä petosta.

Teollisuusyritykset työllistivät viime vuonna 27 000 ihmistä vähemmän kuin vuonna 1980. Työpaikat ovat vähentyneet tuotannon suhteellisen nopeasta kasvusta huolimatta.

Mainitut luvut koskevat työntekijöiden ja toimihenkilöiden yhteismäärää. Jos puhutaan vain työntekijöistä, kuva on vielä synkempi: vuoden 1980 jälkeen työntekijöiden määrä teollisuudessa on vähentynyt 33 700 henkilöllä.

Teollisuustalostat osoittavat, että kapitalistinen rationalisointi on edennyt tällä vuosikymmenellä suurin harppauksin. Työpaikkojen hävittäminen teollisuudessa on työttömyyden kasvun perustekijöitä.

Työvoiman vähentäminen on kapitalistien voittojen kasvattamisen tärkeimpiä keinoja. Tilasto teollisuuden työvoiman vähentämisestä osoittavat perätoimiksi väitteet, että suuryritysten "kilpailukyvyyn" pönkitäminen talouspoliittisin keinoin tai pakankorotuksista tinkimällä johtaa työpaikkojen lisääntymiseen. Päinvastoin, kapitalistit luovat "kilpailukykyä" työttömyyttä lisäämällä.

Ahlström	— 855
Enso-Gutzeit	— 72
Huhtamäki	+ 23
Kajaani	— 130
Kaukas	— 81
Kemira	+ 98
Kone	— 119
Kymi-Strömberg	— 87
Metsäliitto	+ 346
Nokia	+ 489

Rauma-Repola	— 290
Rautaruukki	— 290
Rosenlew	+ 27
Schauman	+ 239
Serlachius	— 213
Suomen Sokeri	— 207
Valmet	— 495
Veitsiluoto	— 160
Wärtsilä	— 251
Yhtyneet Paperitehtaat	— 33

Näin muuttui maamme kahdenkymmenen suurimpiin kuuluvan teollisuusyhtymän henkilökunta viime vuonna.

Työpaikkojen lukumäärän muutos

	Työntekijät	Työntekijät ja toimihenkilöt
1981	— 4 700	— 1 800
1982	— 10 700	— 9 400
1983	— 11 400	— 10 900
1984	— 7 000	— 4 900

Veroihin vain 4,3 % voitoista

Kaksikymmentä suurta teollisuusyhtymää maksoi viime vuonna tilinpäätösten mukaan välittömiä veroja yhteensä 486 miljoonaa markkaa. Se oli vain 0,6 prosenttia eli 6 promillea niiden yhteenlasketusta liikevaihdosta ja vain 4,3 prosenttia bruttovoitosta.

Näihin 486 miljoonan markan veroihin sisältyvät kaikki yhtiöiden ja niiden tytäryhtiöiden Suomen valtiolle, kunnille ja seura-

kunnille maksamat verot ja myös niiden tytäryhtiöiden ulkomaille maksamat verot.

Monet suuret yhtiöt eivät maksa lainkaan veroa Suomen valtiolle. Esimerkiksi viime vuonna ennakkoarvoista kääriyty Kaukas ei maksanut lainkaan valtion tuloveroa.

Myös Kajaani Oy:n vuosikertomuksesta käy ilmi, että yhtiö ei maksa viime vuoden voitostaan valtion tuloveroa.

Wärtsilän vuosikertomuksessa asia ilmaistaan seuraavasti: "Suomen verolainsäädännön sallimien — varaustentekomahdollisuuksien ansiosta emoyhtiön verot muodostuivat pääasiassa vain kunnallisveroista".

Työtön joutuu maksamaan jo pelkästä työttömyystyrvän päivärahasta 22 prosentin veron.

Miksi eduskunta ei estä? Suuryritykset vievät työpaikat ulkomaille

Suomalaisilla yrityksillä on tällä hetkellä ulkomaille lähes 300 tuotantolaitosta tai nerillistä tuotannollista yritystä. Laskussa ovat mukana tytäryritysten tytäryritykset ja tytäryhtiöiden tehtaat eri paikkakunnilla.

Näissä ulkomaisissa yrityksissä työskentelee noin 52 000 työntekijää ja toimihenkilöä. Viidessä vuodessa työntekijämäärä on noussut 27 000:lla eli saman verran kuin Suomessa on hävitetty työpaikkoja

Suomalaisten yritysten suorat sijoitukset ulkomaille olivat viime vuonna 2,5 miljardia markkaa. Tällä vuosikymmenellä ulkomaille on viety lähes 7 000 miljoonaa. Tuolla rahalla voitaisiin työttömyys poistaa Suomesta kokonaan.

Pääomien vienti johtaa työpaikkojen vähentymiseen Suomessa. Rahan viennin kohteiden työllisyyttä tämä toiminta ei välttämättä paranna.

Ensiksikin on huomattava, että suomalainen pääoma laajentaa ulkomaisista yritystoimintaansa ensi sijassa yritysostoinla, ei perustamalla uusia tuotantolaitoksia.

Toiseksi, suomalaisyritykset karsivat työpaikkoja kapitalistisen rationalisoinnin avulla myös ulkomailta. Toisinaan saaneeraus ja työpaikkojen vähentäminen on suorastaan ehtona ulkomaisen yrityksen ostamiselle.

Suomalainen pääoma pyrkii maihin, joissa palkkataso on alhainen. Kun suuryritykset voimistavat riistoa ja lisäävät työttömyyttä, niille on sivuseikka minkä maan työläiset ovat uhreina.

Pääomien vienti polkee työntekijöitä ja lisää työttömyyttä niin Suomessa kuin viennin kohteissa. Tälle toiminnalle on välittömästi lyötävä salku. Eduskunnalla on siihen keinot. Milloin löytyy rohkeutta astua isokenkäisten varpaille?

Työttömien budjetti osoittaa

Työttömyys voidaan

Työttömyys voidaan voistaa Suomesta kokonaan. Tähän ei tarvita mitään taikatemppuja. Työpaikkojen luomiseen tarvitaan tekoja talouspolitiikan muuttamiseksi.

Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan budjettiriihi val-

misti budjetin, joka kestää kovankin käsittelyn. Budjetissa ei tyydytä vain osoittamaan, miten työpaikkoja järjestetään. Se osoittaa myös, mistä otetaan rahat.

Työttömien budjetti ei miellytä kaikkia. Siitä eivät pidä pankkiirit ja suuryritysten omistajat, koska juuri heitä vaaditaan työllistämisen maksamiseksi. Suuria rahaa kumartelevat ministerit ja kansanedustajat suhtautuvat ymseästi työttömien esitykseen.

Työttömien budjetti ei käy

tavallisen kansan kukkarolle. Päinvastoin siinä todetaan, että kansalaisten ostovoiman lisääminen eli tulojen parantaminen on yksi täystyöllisyyden saavuttamisen perusedellytyksiä. Joukkovoimalla työttömien budjetista tehdään totta.

Taisteluhjelma talouspolitiikan muuttamiseksi ja työttömyyden poistamiseksi on syntynyt. Karensisanimat julkaisee keskeisiä otteita työttömien budjetista. Budjettikirja on saatavissa täydellisenä työttömien toimikunnilta eri puolilla maata.

Näin työllistetään 320 000 suomalaista

Työttömien budjetissa esitetään ohjelma 320 000 työpaikan luomiseksi Suomeen. Kaikkia toimia ei vaadita toteutettavaksi välittömästi. Ohjelmalla osoitetaan, että hallituksella ja eduskunnalla on kaikki mahdollisuudet rakentaa jo ensi vuodeksi budjetti, jolla työttömyyttä ratkaisevasti vähennetään.

Evät täystyöllisyyteen ovat olemassa.

Työttömien budjettiriihen yhteenveto:

Joukkoliikettä voimistettava

Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan budjettiriihi kokoontui Helsingin Senaatintorilla elokuun lopulla. Työttömät kävivät myös ministerien, eduskuntaryhmien ja ay-liikkeen edustajien puheilla.

– Ainoa vaihtoehto nykyisessä oikeistolaisessa ilmapiirissä on kansalaisten oma toiminta. Pelkät puheet eivät auta. Työttömien joukkoliikettä on voimistettava, työttömien on sitkeästi puolustettava etujaan ja painostettava eduskuntaa ja hallitusta, budjettiriihen yhteenvedossa todetaan.

– Sorsan ja Väyrysen kabineteista vastattiin etteivät ministerit ota lähetystöämme vastaan, koska on kiirettä ja työllisyysasioista esityksen tekeminen kuuluu työvoiministerille, kertoivat työttömät tiedotustilaisuudessa. – Työministeri

Urpo Leppänen taas sanoi suhtautuvansa myönteisesti esityksiimme ja olevansa samaa mieltä, että työtä on järjestettävä. Mutta hän ei pysty hallituksen puolesta mitään lupaamaan, koska hänen mukaansa toiset hallituspuolueet vastustavat työllisyyden hoitamiseen ryhtymistä.

– Ministerit vetäytyvät toinen toisensa taakse eivätkä halua otta vastuuta työllisyyden hoitamisesta. Hallituksessa ei ole halua työttömyyden poistamiseen, tiilitivät työttömät kokemuksiaan.

– Hallituksessa jopa kilpail-

laan siitä kuka enemmän esittää varoja pääomapiirien verohelpotuksiin. Tällaista linjaa me emme hyväksy, koska se vain lisää työttömyyttä ja eriarvoisuutta.

Työttömien perustelut kestäviä

– Missään yhteydessä ei ole kiistetty etteivät vaatimuksemme olisi oikeita ja perustelumme kestäviä, huomauttavat työttömät kannanotossaan.

Tiistaina jätti työttömien valtuuskunta esityksensä eduskuntaryhmille ja keskusteli paikalla olleiden kansanedustajien kanssa työttömyyden hoitamisen. Kokoomus, keskusta-puolue, kristilliset ja perustuslailliset eivät olleet vaivautuneet lähettämään ketään paikalle.

– Eduskuntaryhmien edustajat lupasivat viedä esityksemme

ryhmiensä käsittelyyn. Odotamme vastauksia, toteavat työttömät.

– Heidän kanssaan käydyn keskustelun perusteella meille vahvistui entisestäänkin sellainen käsitys, että eduskunta on alistunut hallituksen tahtoon. Kun näin on, niin todellinen valta on riistetty kansalta, sen valitsemalta eduskunnalta hallituksen ja sitä hallitsevien oikeistopiirien kabineteihin.

– Systeemiin on saatava muutos ja todellinen valta palautettava kansalle, oli työttömien johtopäätös.

Ay-liike ajamaan jäsenten etuja

Keskiviikkona esittelivät työttömät budjettinsa SAK:n, TVK:n ja ammattiliittojen edustajille.

– Ammattiliittojen ja SAK:n edustajat kertoivat meidän tavoitteidemme olevan saman suuntaisia heidän tavoitteidensa kanssa. Ammattijärjestöjen edustajista ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa tuntunut löytyvän puhtia voiman käyttöön tavoitteiden läpiviemiseksi.

– Ammattiyhdistysliikkeen johdossa vallitsevat alistumismielialat eivät anna vakuuttavaa kuvaa julkisuudessa esitettyjen tyytymättömyyden ilmaisuille. Puheille saadaan katetta vasta silloin, kun puheita seuraa myös tekoja, huomauttavat työttömät.

Rikkaat rikkaammiksi – köyhät köyhemmiksi

Olemme saaneet kokea näin

päivinä Helsingissä, että tässä maassa puhaltavat oikeistotuulet yhä voimakkaampina. Ne lakaisevat alleen kaikki heikoimmassa asemassa elävät ihmiset, kuten puutetta, ahdistusta ja tuskaakin kärsivät työttömät, alleviivaavat työttömät.

– Valtaapitävät jakavat parasta aikaa miljardeja suurpääoman kasvaviin voittoihin ja suurituloisille uusien etujen ja hyvinvointia mässäilevään tuhlauluun. Hallituksen linjana näkyy olevan se, että niille, joilla on paljon, annetaan lisää ja niiltä, joilla on vähän otetaan ensi-äkin pois.

– Kuinka kauan tässä maassa sallitaan tällaisen helvetillisen menon jatkuvan, kysyvät työttömät.

Joukolla ihmisyyden puolesta

Työttömien valtuuskunnan näköalot eivät kuitenkaan ole mustat. Se etteivät he aio alistua näkyy heidän perusteellisesti esityksestään konkreettisine työllistämistä vaihtoehtoineen.

– Työttömien, kaikkien vähävaraisten ja vääryyttä vastustavien ihmisten on noustava suurin joukoin puolustamaan heikompiensaisten ihmisten oikeuttaan työhön, rivattuun toimeentuloon ja ihmisarvoiseen elämään.

– Meidän on kolkutettava hallituksen ovia ja noustava entistä suuremalla joukolla taisteluun ihmisyyden puolesta, sortoa vastaan.

Työttömät kiittivät budjettiriihensä päätteeksi myös kaikkia niitä yksityisiä ihmisiä ja järjestöjä, jotka ovat tukeneet ja auttaneet heidän toimintaansa. – Me palaamme taas, oli työttömien loppukaneetti Helsingin herroille.

poistaa Suomesta

Mistä rahat

Paljonko työllistäminen maksaa?

Työttömien budjettiesitys sisältää laajan työllistämishojelman, jonka toteuttaminen avaisi työtilaisuuksia 325 600. Koko ohjelman toteuttaminen maksaisi julkiselle sektorille 11 815 miljoonaa markkaa. Ohjelman toteuttamisesta työtilaisuuksien lisääntymisen ansiosta julkiselle sektorin verotulot lisääntyisivät puolestaan 5 740 miljoonaa markkaa. Valtio säästäisi lisäksi työttömyysturvamaksuissa 3 000 miljoonaa markkaa. Todellisuudessa koko ohjelman toteuttaminen siis lisäisi julkisen sektorin menoja vain runsaat 3 000 miljoonaa markkaa. Näin laaja ohjelma antaa hallitukselle ja eduskunnalle mahdollisuuden valita keinot työttömyyden poistamiseen. Toisaalta se avaa näköalat työttömyyden hoitamista varten pitemmän aikavälillä. Kyse on uusista työ- ja koulutuspaikoista sekä eläkkeelle siirtymisen mahdollisuuksista.

Työttömien budjettiesityksessä esitetään jo ensi vuonna 150 000:n työllistämistä. Tämän kokonaiskustannukset olisivat julkiselle sektorille 5,44 miljardia markkaa. 150 000 työllistäminen toisi valtiolle ja kunnille verotuloja ja toisaalla säästettäisiin valtion varoja työttömyysturvamaksuissa niin paljon, että todellisuudessa lisämenot julkiselle sektorille (valtio, kunnat ja eläkelaitokset) olisivat vain 1,7 miljardia markkaa.

Mistä rahat?

Pelkästään yrityksille vuodesta 1977 annettujen ns. elvytysohjelmien poistaminen toisi vuosittain noin 7,5 miljardia markkaa.

Rahasta ei ole työllistäminen kiinni

Toisin sanoen tällä tavalla kertyy kaksinkertainen rahasumma verrattuna 325 600 työ- ja koulutuspaikasta sekä eläkkeelle siirtymisen helpottamista aiheuttamista kokonaiskustannuksista ja nelinkertainen rahasumma mitä tarvitaan 150 000 työllistämiseen.

Rahoitusmahdollisuuksia on vaikei lisättäisi velkaa eikä jättäisi tavallisen palkansaajan ja pienituloisten verotukseen.

Voidaan perustellusti torjua myös sellaiset hankkeet kuin esimerkiksi kulutustavaroihin kohdistuva liikevaihtoveron korottaminen, jota ollaan laajalla rintamalla viemässä läpi työllisyyden hoidon nimissä eli esittämällä täysin kestämaton perustelu, että kulutuksen verottaminen olisi työllisyyden hoidon kannalta edullisin veromuoto.

Eri rahoitusvaihtoehdot yhteensä 1986 tasossa

	Milj. mk
– elvytyshelpotusten purkaminen	7 500
– uusien yritysverohelpotusten torjuminen (yritysten tuloveron alennus 43 %:sta 33 %:iin ja uudet verovähennykset yrityksille)	600
– puolustusmäärärahojen karsiminen	1 000
– kaikkein suurituloisimpien verotuksen kiristäminen	300
– lisätyöllisyyden aikaansaama verotulojen ja sos. turvamaksujen lisäys (jos työttömyys poistuu kokonaan)	4 800
– työllistämismaksu	2 000
– työttömyysturvamenojen vapautuminen, valtion osuus (jos työttömyys poistuu kokonaan)	2 000
– pääomien maastaviennin rajoittaminen varojen ohjaaminen työllisyyden hoitoon	1 000
– myyntivoitot veronalaisiksi	1 000
– ulkomaille sijoitettujen varojen palauttaminen Suomeen	2 000
– suurituloisten varallisuusverotuksen kiristäminen	100
– mainosten verovähennysoikeuden rajoittaminen yritysverotuksessa	500
Yhteensä	22 800

Työllisyyslähetyksen esittämä vetoisuus kansanedustajille

Ennakkotiedot hallituksen valmistamasta valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvioesityksestä ovat niin huonoja, että se ei tyydytä maamme työttömiä.

Me ihmettelemme suuresti sitä, että hallitus ei edes pyri työttömyyttä vähentämään, vaan näyttää pitävän päinvastoin tarpeellisenä nykyisen suurista työttömyydestä ja suuntautuu vielä sen kasvattamiseenkin ensi vuonna. Sen sijaan hallituksen kiinnostuksen kohteena ovat olleet suuryritysten voittojen ja omaisuuksilla loismaisesti elävien voittojen kasvattaminen. Yritysten tuloverojen alentaminen ja suuriin omaisuuksiin ulottuvat verovapaudet osoittavat selväkin selvemmin sen, minkälaisen piirien etuja hallitus ajaa. Vähäraisten kansalaisten, työttömien, työnsaannista ja siten heidän toimeentulon turvaamisesta ei hallitus kannan minkäänlaista huolta missään muussa yhteydessä, kuin valheellisissa puheissaan.

Ennakkotietojen mukaan hallitus budjettiesityksessään pyrkii yleensä tekemään ainakin jonkunlaisia nimellisiä hintojen nousua korvaavia korotuksia sosiaali-ym. maksuihin, mutta työttömyyspäivärahoihin ei esitetä penniäkään lisää. Sehän merkitsee, että meidän työttömien, varsinkin peruspäivärahalla olevien, on nälkävyötä kiristettävä entisestään. Me kysymme. Tiedättekö te kansanedustajat, mistä nämä hallituksen meihin kohdistuvat soroitimet johtuvat? Me vetoamme teihin kansanedustajiin, että samalla kun te täällä oimiin palkkoihinne etsitte pilokkeinoja korottaa palkkojanne 50 – 100 prosentilla muutamien vuosien tähtäimessä, niin uhraisitte tätä kallista aikaa myös työttömien päivärahajon korottamiseen vähintään yhtäsuurella tavalla ja yhtä suurilla prosenttiluvuilla. Yrittäkää edes kuvitella, että käteen jäävällä 54 mar-

kalla päivässä ei ihminen voi tulla toimeen. Ja kun sitäkin maksetaan vain 5 päivältä viikossa.

Teidät on valittu kansanparvelijoiksi. Alkää antako tyhjiä lupauksia, sillä tekojen puuttumisen vuoksi kansanedustajat ovat jo menettäneet vähäraisten kansalaisten keskuudessa suuresti luottamusta. Puheiden sijasta nyt jo tarvitaan tekoja. Eduskunnalla on edessään ensi vuoden tulo- ja menoarvion käsittely. Jos teillä on eduskunnassa yhteistä tahtoa ja rohkeutta toimia kansanedustajille valtiopäiväjärjestyksessä turvattuun isännän tavoin tässä valtiossa, niin te voitte meidän työttömien budjettiesityksen toteuttaa viimeistä piirtoa myöten. Me olemme esittäneet keinot työttömyyden poistamiseen maastamme ja osoittaneet teille myös sen tässä työttömien budjettiesityksessä, että rahaa on suhteellisen helposti irrotettava useammallakin tavalla täystyöllisyyden järjestämiseksi. Poistakaa työttömyysturvalaistamme meidän osoittamat epäkohdat ja korottakaa työttömyyspäivärahaa esitystemme mukaisesti.

Arvoisat kansanedustajat. Pitäkää yhteinen ryhmäkokous, käsitelkää meidän työttömien laatima budjettiesitys vuodelle 1986 ja toteuttakaa se. Mme tulemme seuraamaan tarkkaan valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvion käsittelyä eduskunnassa. Jos annatte aiheen kiitoksiin, niin tulette myös sen työttömiltä saamaan. Ppalaamme siis myöhemmin taas asiaan.

Kunniottaan
Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 1985
Valtakunnallinen työttömien vatuuskunta
Puheenjohtaja Reino Leinonen

Tuki ilmoitukset Lapista

Tue edistystä eroa kirkosta
Liity jäseneksi vapaa-ajattelijain Kemn yhdistykseen.

Vapaa-ajattelijain Liiton

Kemn yhdistys r.y.
Hirmunkatu 3
94600 Kemi
Puh: 980 – 155 48

Kemn Ahtaajat

Rakennustyöläisten Liitto
r.y:n osasto n:o 209 r.y.

Länsi-Pohjan ks:n

Henkilökunta KTV os. 193
94100 Kemi 10

Kemn Rauhantoimikunta
YK:n aseistariisuntaviikon
Rauhanmarssi 24.10.1985
klo 18.00.

Tuki työttömien toiminnalle

RL:n os. 209 Tornio
Metsolantie 27
95410 Kivirantan

Kajaanin KTV os. 41
Sotkamontie 16
87100 Kajaani

Kemn liiketoimiklät os. 50
Kauppakatu 18
94100 Kemi

Paperiliiton Kajaanin os. 51
Sivukatu 43
87500 Kajaani

Kemn ahtaajat os. 141
Peuranpolku 2 E
94720 Kemi

Legenda vapaaehtoisesta työttömyydestä

Valtiovaraministeriön kansantalousosaston osastopäällikkö ylijoh-taja Pertti Sorsa sai toukokuun puo-livälissä tiedotusvälineissä näkyvästi tää lausumalleen, jonka mukaan "kärjitetysti voidaan sanoa, että Suomessa podetaan työvoimapu-laa". Toisin sanoen hän pyrkii anta-maan käsityksen, että työttömyys ei olisikaan sellainen vakava kysymys, kuin mitä työvoimatilastojen perusteella päätellään.

Millaiseen ajatteluun tämä voi perustua?

Meillä on paljon ollut esillä kysy-mys reaganismista. Reaganismin taustaa on talousteorian puolelta oppi, jota kutsutaan monetarismiksi. Tämän opin eräs kulmakivi on väit-tämä vapaaehtoisesta työttömyydes-tä. Väittämän kaivui 1930-luvun lamaa edeltäneestä unohduksesta uudelleen esille 1960-luvun lopulla Milton Friedman. Hänen mukaansa työttömyys johtuu siitä, että työntekijät eivät halua olla työssä, jos reaali-palkat ovat alemmat kuin he odot-tavat. Näin työttömyys on kuin vapaaehtoisista.

"Luonnollinen" työttömyys

Kun takous on tasapainossa, vallitsee hänen mukaansa työnantajien ja työntekijöiden välisen neuvotteluli-lanteen vuoksi jatkuvasti jonkin as-teinen työttömyys, jota hän kutsuu luonnolliseksi työttömyysasteeksi, joka siis on samalla vapaaehtoista työttömyyttä tässä päätelyssä. Työttömyyden vaihtelu luonnolli-sen työttömyysasteen ylä- ja alapuo-kella johtuu hänen mukaansa siitä, että työntekijöiden odotuksissa reaali-palkkojen kehityksestä on virheitä.

Friedmanin pääajatuksia oli, että koska työttömyys muodostuu tällä tavoin, siihen ei voida talouspolitiik-kalla vaikuttaa. Tästä lähtökohdasta hän käynnisti hyökkäyksen kaikilla niitä vastaan, jotka halusivat kehit-tää talouspolitiikkaa tai talouspoliiti-tisia toimia työttömyyden vähen-tämiseksi, väittämällä, ettei se voi onnistua.

Robert Lucas tuli aikanaan tunne-tuksi kehittämällä Friedmanin aja-

tukseen liittyvää näkemystä, että tilanne on seurausta yritysten ja työntekijöiden rationaalisesta eli jär-kipäisestä toiminnasta talouden kehitystä koskevien odotustensa pohjalta. Ajatusta on alettu kutsua rationaalisten odotusten väittämäksi. Sen ydinajatus voidaan ilmaista myös siihen tapaan, että työttömyy-den vähentämiseen tähtäävä talous-politiikka on tehotonta, koska talou-den toimijat käyttäytymisellään "ve-sittävät" vaikutukset.

Tämän halusi Robert Lucas sanoa myös suomalaisille taloustutkijoille luennoidessaan Helsingissä ja pyr-kiessään vakuuttamaan meidät siitä, että vaikka työttömyys on 7 tai 10 prosenttia, kuten Yhdysvalloissa, siih-en tulee mukautua.

Samasta asiasta on kuitenkin myös kysytty monissa niissä tälläkäläisissä lausunnoissa ja kannanotoissa, joilla nostetaan päällimmäiseksi esimerkiksi kysymys työvoimapulasta ja muilla tavoin pyritään kiistämään työllisyyden hoidon tehostamisen tarve.

Robert Lucas tuli aikanaan tunne-

Miten tavoitteet muuttuvat

Kun niin sanottu elvytyspolitiikka aloitettiin kahdeksan vuotta sit-ten, tavoitteeksi asetettiin työttö-myiden painaminen pysyvästi alle 2,5 prosentin tämän vuosikymme-nen alkuun mennessä. Kun tavoitte-essa ei ole onnistuttu, siitä on hu-vuttu ja uusimassa talouspoliiti-assa selonteossaan maan hallitus tyytyy asettamaan tavoitteekseen enää työttömyysasteen painamisen "kestävästi alle 5 %:n ensi vuosiky-mmenen alkuun mennessä".

Toisaalta tavoitteita ei huvata to-teuttaa tehostamalla työllisyyden hoitoa, vaan sen toteutumisen osalta jättäytytään sen varaan, että suuret ikäluokat vanhenevat ja heidän työ-hönoasallisuusaktiivisuus alenee. Kun taannoin ennen 1970-luvun lo-pun lamaa ennusteltiin työvoimapu-laa, perusteluna oli tuolloin, että nuorten työelämäntulo vähenee sen jälkeen, kun suuret ikäluokat ovat tulleet työelämään. Oletamus ei toteutunut ja näin ovat perustelut

PEKKA TIAINEN
valt. lis.

muuttuneet.

Takavuosina 1-2 prosentin työttö-myyttä pidettiin täystyöllisyydenä. Nyt siis 5 prosentin työttömyyttä pidetään hyvänä tilanteena eli luon-nollisena työttömyytenä ja käytännöllisesti katsottuna täystyöllisyytenä.

Kuvaamani vapaaehtoisen työttö-myiden väittämän sisältänyt vielä eräs rönny, joka on sangen paljasta-va. Edmun Phelps on 70-luvun alku-puolelta lähtien kehitellyt lähtökoh-taa, jonka mukaan työ otetaan vas-taan, jos käteen jäävät ansiot riit-tävästi ylittävät työttömyyskor-vauksen vähennettyä työn etsimis-tä johtuilla kustannuksilla, muu-toin työstä kieltydytään. Toisin sa-noen hänen lähtökohdastaan seuraa, että mitä parempi on työttömyysstur-va, sitä todennäköisempi on tarjous-ta työstä kieltyminen.

Ei tarvitse kuin palauttaa mielin työttömyysurvaudistuksen ympä-rillä käyty sanailu ja uuteen lakiin ajatut eräät työttömyysurvan san-toikeutta kiristävät kohdat, kun ha-vaitaan yhteys väittämään työttö-myiden vapaaehtoisuudesta.

5 PROSENTIN TYÖTTÖMYYS LUONNOLLISTA?

"Työvoimapula" huolestuttaa Pertti Sorsaa

Valtiovaraministeriön kansantalousosaston ylijoh-taja Pertti Sorsa (sd) on huolissaan "työvoimapu-lasta", jonka tilastot hänen mielestään kätkevät. Valtiovaraministe-riön järjestämässä tilai-suudessa Sorsa antoi epäsuorasti ymmärtää, et-tä edelleen jatkuva jouk-kotyöttömyyttä on iloitel-tu tal että siltä on pidetty illan paljon melua.

Sorsan mielestä "työmarkkinoi-den todellisuus poikkeaa aika tavalla

virallisten työvoimatilastojen anta-masta kuvasta".

Sorsa sanoi, että eräiden selvitys-ten mukaan työpaikkoja on tarjolla huomattavasti enemmän kuin työvoimatoimistoihin on ilmoitettu. Erillä ammattialoilla käsitään hänen mukaansa melkoista työvoi-mapulaa.

Ylijoh-taja katsoo, että tämä ai-heuttaa talous- ja työvoimapolitiik-kassa uudelleenarviointeja. Hän asetti kysymyksen, "kuinka paljon työvoimavarannoista on tarkoituk-senukaista sitoa esim. julkiseen sektoriin tai maatalouteen" tarkoi-taen nähtävästi sitä, että yksityisen

teollisuuden työvoimatarpeet on en-simmäisesti turvattava.

Rivien välistä on luettavissa aja-tus, että julkisten palvelujen kehityk-sen jarruttaminen sekä pientilojen tuhoaminen olisi jopa toivottavaa "työvoimapulan" vuoksi.

Työttömyys pitää palkat alhaalla

Työvoimapula huolestuttaa Sor-saa erityisesti sen vuoksi, että se synnyttää "palkankorotus- ja korot-tamispaineita", etenkin aloilla, joilla

ammattilainen järjestäytymisaste on korkea. Tämä on yksi tapa tunnus-taa, että työttömyys on kapitalisteil-le edullista, koska se auttaa työssä olevien palkkojen pokemista ja hil-litsee palkankorotusvaatimuksia.

Sorsa kehotti myös pohtimaan, millä tavoin voitaisiin kiihdyttää tuottavuuden kasvua ja pääoman muodostumista. Tässä yhteydessä "keskustelu arvonsäveroön siirty-misestä tulee saamaan utta sisältä ja tarkoituksenmukaisuutta", sanoi ylijoh-taja. Arvonsäveroitus merkit-see muun muassa yritysten investo-intien täydellistä vapauttamista lii-kevaihtoverosta.

"Luonnollinen" työttömyys

Keskustelussa Sorsa piti 4-5 pro-sentin työttömyyttä "luonnollisena" työttömyysasteena. Jos työttömyys painuu alle 5 prosentin, on hänen mielestään itse asiassa saavutettu "täystyöllisyys". Viime vuonna Suo-messa oli virallisten tilastojen mu-kaan keskimäärin 6,2 prosentin työt-tömyys.

Sorsan väittämästä työvoimapu-lasta huolimatta teollisuus on viime vuosina jatkanut työvoiman vähen-tämistä muutamia aloja lukuunotta-matta.

Viime vuonna 387 200 työtöntä työnhakijaa

Työvoimaministeriön mukaan työvoimatoimistoissa asioi viime vuoden aikana yhteensä 387 200 työtöntä työnhakijaa. Maara oli suunnilleen yhtä suuri kuin edelli-senä vuonna.

Työvoimaministeriön tilastoi vii-me vuonna yhteensä 528 578 työnhakijaa, joista 73 prosenttia kat-sottiin työttömiksi.

Työvoimaministeriön julkaise-maan lukuun eivät sisälly ne lo-mautetut, jotka työnantaja on ilmoittanut työvoimatoimistoon ns. ryhmäilmoituksella ja jotka eivät henkilökohtaisesti ole ilmoittau-neet työvoimatoimistoon.

Tilaston ulkopuolelle jäävät myös ne työttömät, jotka eivät hakeneet työtä työvoimatoimiston kautta.

Työnhakijat olivat työnvälityk-sen asiakkaina vuoden 1984 aika-

na 771 800 työnhakijakson ajan. Työnhau-kesto oli keskimäärin 10 viikkoa eli noin neljä kuukau-ta.

Viime vuonna päätti 538 800 työnhakua. Vain 23 prosenttia työnhau-päättäneistä sai työtä työnvälityksen kautta. Muuten sai työtä 29 prosenttia, lomaus tai lyhennetty työviikko paatti 8 pro-sentilla, työllisyyskoulutuksen aloitti 5 prosenttia ja työvoiman ulkopuolelle siirtyi 8 prosenttia. Syistä työnvälitykselle ilmoitta-matta paatti työnhakunsa 143 900 työnhakijaa.

Vuoden 1984 aikana päätti 425 700 ei työttömyysjaksoa. Jokaista työttömänä ollutta kohden oli vuo-den aikana keskimäärin 1,4 työttö-myysjaksoa.

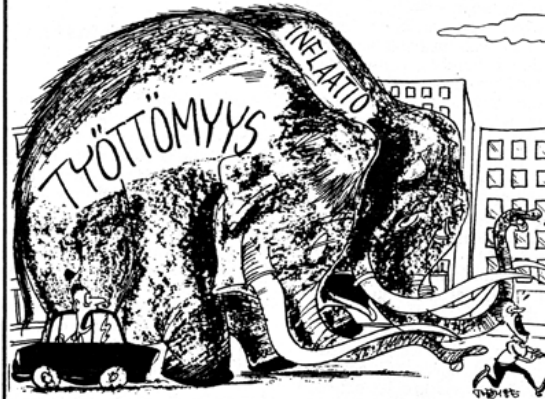
Työttömistä työnhakijoista oli viime vuonna kokonaan ilman työt-

tömyysurva 26 prosenttia. Muu-ta useammin olivat työttömyysur-vaa vailla vastavalmistuneet, nuoret ja naiset.

Työttömät työnhakijat 1981-84

1981	343 300
1982	371 700
1983	388 600
1984	387 200

Mammutti näyttelyssä

□ Neuvotellitossa ollaan kuulemma kuoltu jo sukupuuttoon.

Työllisyyslakiesitys täysin vesitetty

Leppänen lipsui taas

Työvoimaministeri Leppänen on suurten puheiden ja pienten tekojen mies. Näin on pakko jälleen kerran todeta.

Viime talvena ministeri uhoi tekevänsä sellaisen työllisyyslain, että sillä poistetaan työttömyys tästä maasta. Leppäsen pohjapaperi olikin puutteistaan huolimatta perusläähtökohdiltaan askel parempaan, yritys toteuttaa perustuslain vaatimukset.

Valtiovarainministeri Pekka ja työntantajajärjestöt panivat Leppäsen järjestykseen. Eduskunnan käsittelyyn on tulossa täydellisesti vesitetty esitys työllisyyslain muuttamiseksi. Työvoimaministeri nieli kiltisti puheensa täystyöllisyydestä.

Eduskunnan käsittelyyn on tulossa täysin vesitetty esitys työllisyyslain muuttamiseksi. Työvoimaministeri Leppänen levittelee käsiään; kovat puheet täystyöllisyyden turvaavasta laista ovat muuttuneet vallitelluksi hallituskumppaneiden pahuudesta. Käytännössä Leppänen keskittyy työttömyyskortistojen puhdistamiseen, ei työn järjestämiseen.

Työttömien toimikunnat käsittelevät viime kevään aikana perusteellisesti Leppäsen alkuperäistä 10.10.1984 päivättyä lakiesitystä. Arviot koottiin yhteen toukokuussa Valtakunnallisen työttömien valtuuskunnan kokouksessa.

Työttömät totesivat lakiesityksen myönteiset lähtökohdat

mutta korostivat samalla, etteivät lakiluonnokset sellaisenaan toteutettuina turvaisi täystyöllisyyttä.

Pahimpana puutteena pidettiin sitä, ettei esityksissä asetettu yksityisiä työnantajia sitovia työllistämismääriä. Työttömät vaativat myös, että "työllisyyslain velvoitteita on

täydennettävä parantamalla työntekijöiden irtisanomissuojaa ja sitomalla yrityksiä koskevat verotus- ja tukiratkaisut työllistämiseen".

Muutosesityksissään työttömät lähtevät siitä, että työllisyyslaki on tehtävä aukottomaksi. He eivät hyväksy Leppäsen esitykseen sisältyvää kol-

men kuukauden työttömyyttä, puolipäivätyöllistämistä ja määräaikaista työsopimusta.

Lisäksi työttömät vaativat Leppäsen luonnokseensa sisältäviin siihen kuuluttamattomien työntekijän irtisanomista koskevien pykälien poistamista.

Eduskunta käsittelee työllisyyslain muuttamista syksyn ai-

kana. Työttömät pitävät kiinni siitä, että lailla on saatettava voimaan perustuslain jokaiselle Suomen kansalaiselle takaama oikeus työhön. Leppäsen ensimmäinen lakiesitys työttömien muutohjeiksi laadittuna on otettava käsittelyn pohjaksi. Uusi, vesitetty lakiesitys joutaa roskakorin.

Työttömyys ei ole luonnonlaki

Täystyöllisyys jo todellisuutta

Tämän maan päättäjät ja julkinen sana levittävät innokkaasti käsitystä, että työttömyys on väistämätön paha teollistuneissa maissa.

Maailmasta löytyy kuitenkin teollistuneita maita, joissa ei työttömyyttä tunneta. Seuraavassa otteita Neuvosto-Karjala-lehdessä 6.9.1985 julkaistusta haastattelusta, jossa neuvostoliittolainen taloustieteilijä Konstantin Mikulski vastaa APN:n kirjeenvaihtajan Aleksandr Jershovin kysymyksiin sosialististen maiden työllisyyspolitiikasta.

Olisiko jotain opiksi otettavaa, herrat ja rouvat ministerit ja kansanedustajat?

- Sosialistisen ystävyysliiton maiden perustuslaeissa on julistettu oikeus työhön ja sitä paitsi edellytetty sen toteuttamisen takeet. Neuvostoliiton Perustuslain mukaan oikeus työhön merkitsee oikeutta saada taattu työ sekä sen määrää ja laatua vastaava palkka, joka ei ole valtion säätämää vähimmäispalkkaa pienempi. DDR:n perustuslain mukaan jokaiselle kansalaiselle taataan oikeus työpaikkaan ja sen vapaaseen valintaan yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Bulgarian perustuslakiin on kirjoitettu, että jokaisella kansalaisella on oikeus ammatin vapaaseen valintaan sekä vaarattomiin ja terveellisiin työoloihin.

Tällainen on täystyöllisyyden periaate erillisen työntekijän kannalta katsottuna. Sosialisti-

sen ystävyysliiton maiden yhteiskunnallisessa tuotannossa on nykyään mukana 90 prosenttia työkykyisestä väestöstä. Loput kymmenen prosenttia on opiskelijoita, pieniä lapsia hoitavia naisia ja monen lapsen äitejä, joille yhteiskunnan on annettava aineellista apua ja mahdollisuus omistautua täydellisesti nuoren polven kasvatukselle.

- Lännessä on syntynyt erilaisia kannanottoja, jotka kieltävät täystyöllisyyden välttämättömyyden, koska se muka tekee työntekijästä välinpitämättömän. On myös sellaisia, jotka pitävät työttömyyttä "yksilön vapauden" ilmuksena, koska yksilöä ei voida pakottaa työhön. Miten

voidaan arvioida tällaisia kannanottoja sosialismin kannalta katsottuna?

- Sosialistisen yhteiskunnan perustana on se, että kaikkien on tehtävä työtä ja tultava toimeen työllä ansaituilla tuloilla. Kaikille työkyvyttömille on annettava aineellista apua. Tässä ilmenee sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja näin taataan ihmisen arvoiset toimeentulon edellytykset.

Sosialistiselle yhteiskunnalle ei sovi työttömyys työntekijän painostuksen välineenä. Sosialismille ovat ominaisia työaktiivisuuden kannustuksen toisenlaiset menetelmät. Työttömyys taas merkitsee käyttämättä jääviä tuotantomahdollisuuksia ja siten väestön elintason alentamista sekä työttömiksi joutuneiden työntekijöiden ammattipätevyyden kiertämättömältä heikkenemistä. Haluan alleviivata erityisesti, että teesi työttömyyden kannustavasta vaikutuksesta työntekijään on epäilyksen alainen myös kapitalistiseen yhteiskuntaan sovelletuna. Suurten irtisanomisten aikana työntekijä ymmärtää, että työpaikan menetyksellä ei merkitse rankaisemista huonosta työstä, vaan joutumista kapitalistisen talouden epävakaisuuden uhriksi.

- Millä keinoin ylläpidetään täystyöllisyyttä sosialismin oloissa?

- Tätä varten valtioliiton on tarkkailtava jatkuvasti työvoimavarojen määrän ja rakenteen muuttumista, verrattava niitä työpaikkojen määrään ja ryhdyttävä tältä pohjalta ajoissa toimiin syntyvän epäsuhteen poistamiseksi. Investoinnit on

saatava vastaamaan työkykyisen väestön kasvua, vapautettava suunnitelmallisesti työntekijöitä eräistä tuotantolaitoksista teknisen kehityksen avulla ja otettava huomioon heidän maksuton lisäkoulutuksensa ja työllistämisen.

Tätä varten SEV-maissa on luotu työllistämisyjärjestelmä. Neuvostoliitossa sen perustana ovat kaupunkien työnvälitystoimistot, jotka auttavat löytämään nopeasti henkilön intressejään vastaavaan työpaikkaan.

Samoissa tarkoituksissa SEV-maissa on järjestetty nuorten määrätietoinen valmistaminen työhön ja ammatinvalinnanohjaus.

Nuorten ja lasten vanhempien tapaamiset auttavat koululaisia valitsemaan ammatin kykyjensä mukaisesti. DDR:ssä keskikoulun kuudennessa luokasta alkaen tiedotetaan koululaisille ja heidän vanhemmilleen, millaisia työntekijöitä kansantalous tarvitsee, tutustutaan ammatteihin ja näiden ammattien asettamiin vaatimuksiin sekä siihen, missä oppilaitoksissa voidaan saada valittu ammatti. Tiedot koululaisten ammatinvalinnasta käsitellään tietokoneissa ja ne otetaan huomioon opetusohjelmia ja kansantaloussuunnitelmia laadittaessa.

- Käytännössä ei voida huomioida etukäteen kaikkia työpaikkojen ja työvoiman paikallisia epäsuhteita. Miten niitä poistetaan?

- Sosialistisessa yhteiskunnassa kiinnitetään jatkuvasti huomiota täystyöllisyyden ylläpitämiseen ja työntekijöiden taantumisen aineellisen toimeentulon. Tuotantolaitoksia uu-

distessaan sosialistinen yhteiskunta ei voi sallia työntekijöiden vapautumista niin, ettei heille jokaiselle taattaisi työpaikka. Tätä varten järjestetään työvoiman suunniteltua uudelleensijoittelua.

Esimerkiksi Neuvostoliitossa järjestetty työllistämisen on auttanut vähentämään tarpeen ammatin vaihtamiseen 20-25 prosenttia. Jos ammatti on kuitenkin vaihdettava, myönnetään siihen varat. Bulgariassa on perustettu keskusrahasto lisäkoulutusta saavien henkilöiden aineellisen toimeentulon järjestämiseksi. Unkarissa järjestetään ammatikkursseja niiden tuotantolaitosten työntekijöille, joita suljetaan kannattamattomina. Kustannukset kattaa valtio. Mahdollisen eron edelliseen palkkaan verrattuna maksaa koulutusajalta uuteen työhön hyväksynyt laitos. Samanlainen käytäntö on muissa SEV-maissa.

- Nykyään useimpien SEV-maiden suurempi ongelma on työvoiman puute eikä enää täystyöllisyyden saavuttaminen. Miten sitä ratkaistaan?

- Tällaisen puutteen poistamisen tärkein keino on kohottaa tuotantavuutta ja parantaa tuotannon teknistä tasoa. Euroopan SEV-maissa saadaan 70-90 prosenttia teollisuustuotannon vuotuisesta lisäyksestä työn tuottavuuden kohottamisen ansiosta. Melko suuri osuus tässä on myös työntekijöiden ammattitason kohottamisella. Esimerkiksi Neuvostoliitossa viime neljänneksivuosadan aikana on korkeakoulu- ja ammatillisen keskikoulusivistyksen saaneiden määrä suurentunut yli 2,6-kertaisesti.

Uusi laki puhdistaa työttömyyskassoja

Monilla ammattialoilla uusi työttömyysturvalaki johtaa työttömyyskassojen melkoiseen puhdistukseen. Tämä aiheutuu lain 22. pykälän määräyksestä, jonka mukaan ansioon suhteutettua päivärahaa maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä neljän vuoden aikana.

Maaseututyöväen Liiton Oulun aluetoimitsija Lauri Mäkipaaso kertoo jäsenistössä olevan paljon sellaisia työntekijöitä, joille uusi laki on hirveän suuri huononutus. Tällaisia ovat mm. uiton ja taimitarhojen työntekijät.

— Monet ovat jo nyt pudonneet peruspäivärahalle. Vaikka laki astui voimaan vasta tämän vuoden alussa, otetaan työttömyyspäivärahat taannehtivasti huomioon kolmen vuoden ajalta 500 päivän rajaa laskettaessa.

Ansiosidonnaisen päivärahan takaisin saanti on uuden lain mukaan erittäin vaikeaa. Lain 13. pykälän mukaan tosin riittäisi, jos työssäolopäiviä ker-

tyisi kahden vuoden aikana 26 työviikkoa. Sekin on melko korkea raja työttömyysalueilla.

Käytännössä kuitenkin hyvin monien työttömien on saatava tuo puolen vuoden työjakso täyteen 8 kuukauden aikana. Lain 22. pykälän mukaan aikaisemmat työttömyyspäivät mitoitetaan vain, jos mainittu 26 viikon työaika on kertynyt 8 kuukauden aikana. Ellei ehto täyty, räsittävät aikaisempien vuosien työttömyyspäivät ja 500 päivän rajasta menee oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaan.

□ Monet kausiluontoisissa töissä olevat työlliset putoavat ansiosidonnaisen päivärahan ulkopuolelle, sanoo toimitsija Lauri Mäkipaaso.

100 päivää täyttyi 21.5.

Lauri Mäkipaaso huomauttaa, että hänen alueellaan hyvin monilla on mahdollisuus saada lain vaatimaa puolen vuoden työsuhdetta. Ammattiosastoissa saattaa olla puoletkin sellaisia jäseniä, jotka jäävät pysyvästi peruspäivärahalle.

— Tämä on erittäin paha epäkohta. Jäsenistöä alkaa samalla jättäytyä liiton ulkopuolelle ja järjestövoima hupenee kohtalokkaalla tavalla.

Mäkipaaso muistuttaa myös siitä, että ansiosidonnainen päiväraha pienenee 100 työttömyyspäivän jälkeen. Tämä raja täyttyi 21.5. Sadan työttömyyspäivän ajan kassojen jäsenet saavat peruspäivärahan lisäksi 45 prosenttia päiväansionsa ja peruspäivärahan välisestä erotuksesta.

Sadan päivän jälkeen he saavat vain 20 prosenttia mainitusta erotuksesta. Päiväraha pienenee kymmeniä markkoja.

Pienempää ansiosidonnaista päivärahaa saava työntekijä saa uudelleen täyttä päivärahaa vain, jos hän on ollut 8 kuukauden aikana vähintään sata päivää kokoaikatyössä.

— Uuteen lakiin on sisällytetty monia keinotekoisia huononuksia. Niillä heikennetään sellaisten työttömien asemaa, jotka kipeästi tarvitsevat kunnan työttömyysturvan. Ammattiliittojen tulisi mielestäni voimakkaasti puuttua asiaan ja yhteistyössä SAK:n kanssa ajaa korjaukset työttömyysturvalakiin, vaatii toimitsija Lauri Mäkipaaso.

Työttömien kymmenen kohdan ohjelma

Työttömyysturvalaki täysremonttiin

Uusi työttömyysturvalaki on merkinnyt suurten työttömien ryhmien toimeentulo- ja oikeusturvan heikentymistä entisestään. Työttömät vaativat lain pähimpien epäkohtien pikaista korjaamista. Viime toukokuussa Helsingissä kokoontunut Valtakunnallinen työttömien valtuuskunta hyväksyi kymmenen kohdan ohjelman työttömyysturvan parantamiseksi. Tästä kamppaillaan:

1. Peruspäiväraha on korotettava 100 markkaan päivältä ja sitä on maksettava 7 päivänä viikossa. Korotus palauttaa päivärahan reaaliarvon vuoden 1972 tasolle.
2. Laista on poistettava määräys "työmarkkinoiden käytettävissä olosta" sekä päivärahan maksamista rajoittavat karenssit, tulosidonnaisuudet ja harkinnanvaraisuudet. Päivärahaa on maksettava kaikille työtä vailla oleville työnhakijoille koko työttömyys ajalta.
3. On heti kumottava työvoimaministeriön 20.12.1984 antamat ohjeet, joilla "työmarkkinoiden käytettävissäolo" tulkitaan erittäin räikeästi työttömän oikeusturvan vastaisesti.
4. Työttömälle on maksettava korkea myöhästyneistä työttömyyskorvauksista.
5. Täysimääräisen ansiosidonnaisen päivärahan saannin esteenä oleva 100 päivän raja on poistettava, samoin on poistettava ansiosidonnaisen päivärahan lopettava 500 päivän raja.
6. Työttömyyskurssilaisten tuki on palautettava entiselleen.
7. Pakkomuuttopykälää ei saa soveltaa käytäntöön ja pykälä on poistettava lakia korjattaessa.
8. Ammattisuojaan romuttamista merkitsevät säädökset on poistettava.
9. Ns. pudotuspykälää ei käytetä ja se on poistettava korjattavana laista.
10. Työttömyyskassoille palautetaan päätösvalta korvausasioissa.

Samalla työttömät vaativat, että työttömyyseläkekirjaksi säädetään pysyvästi 55 vuotta ja verotettavan tulon alaraja nostetaan 3 500 markkaan kuukaudessa.

Työttömät kutsuvat työssäolevia mukaan yhteiseen kamppailuun sellaisen työttömyysturvalain puolesta, joka takaa jokaiselle työttömälle kunnollisen toimeentulon työttömyyden kaikissa vaiheissa ilman keinotekoisia rajoituksia, ilman ammatin ja kotipaikan menetyksiä.

Uuden lain karenssiautomaatti:

Tarjotaan työtä johon ei pääse

Ikään kuin syntymäpäivälähejaksial lähes kymmenen vuotta työttömänä ollut kemijärveläinen Kaarlo Nurmikumpu kuuden viikon karenssin, kun ei suostunut lähtemään kulkuneuvotta, asunotta tietömaalle 50 kilometrin päähän.

Kaarlo täytti 5. toukokuuta 45 vuotta. Karenssi tupsahti työvoimatöistosta seuraavana päivänä.

Viimeksi Kaarlo Nurmikumpu oli töissä 1980, mutta vain 14 päivää. Huhtikuun lopussa Kemijärven työnvälitys osoitti Tonkopurolla asuvan Kaarlon kirvesmiehen apumieheksi korjaamaan erään eläkeläisen taloa läheisessä Räisälän kylässä. Työn tehti kaupunki.

— Minä otin sen työpaikan kilujen vastaan, kun työ oli tuttua ja paikkakin tuossa viiden kilometrin päässä. Sehän on sopiva matka polkupyörämiehelle, sanoo Kaarlo.

Mutta ilo jäi lyhytaikaiseksi. Vastaava rakennusmestari rupesi edellyttämään, että Kaarloilla, apumiehellä, olisi pitänyt olla kirvesmiehen vehkeet omasta takaa. Kun Kaarloilla ei niitä ollut, ei rakennusmestari päästänytkaan Kaarloa työhön vaan otti hänen tilalleen toisen.

Kuas tietömaalle

— Siihen ei ollut työvoimaviranomaisilla mitään sanomista. Työn-

antajalla oli valta ottaa tai jättää, sanoo Kemijärven työvoimatöistön vs. johtaja Timo Jakola.

Pian työvoimatöisto osoitti Kaarloille toisen työpaikan, mutta tällä kertaa kauas Tohmooon, 50 kilometrin päähän, tietömaalle. Nyt valtion omiin hommiin.

Kaarlo lähti kiireen vilkkaa ilmoittautumaan TVL:n rakennusmestariille ja tiedusteli, onko työntekijälle myös asunto tiedossa, kun hänellä ei ole sopivaa kulkuneuvoa niin pitkälle matkalle eikä linja-autojen aikataulukkaan sovi kotoa käsin kulkemiseen.

Asuntoa ei ollut. Mestarin ihmetteli, miksi työtä on tarjottu kaukana Tonkopurolla asuvalle työttömälle kun Tohmooon olisi varmasti löytynyt työtön omasta takaa samaan tarkoitukseen.

Ilman asuntoa Kaarlo ei voinut ottaa työtä vastaan. Työvoimaviranomaiset olivat kuitenkin toista mieltä ja panivat Kaarlon karenssiin.

Pykälissä löytyy

— Me olemme toimineet tämän uuden toimeentulovalain 10 §:n mukaan, selittää Nurmikummulle annettua työhönoitusta ja karenssipäätöstä työvoimatöistön vs. johtaja Jakola.

— Kymmenennen pykälän mukaan työtön voidaan määrätä työsäkäytömaallean työhön minne tahansa. Työsäkäytömaallean pidetään henkilön asuinpaikkakuntaa tai paikkakuntaa, jolla yleensä tietyltä

alueelta käydään työssä, kertoo Jakola.

— Me olemme yrittäneet saada Nurmikummulle työtä ja tässä olisi ollut kesän kestävä työ. Nurmikummun olisi pitänyt ryhtyä hankkimaan asuntoa työpaikan läheltä. Onhan se valitettavaa, että ihmiselle näin käy, sanoo Jakola.

Työnvieroksuja Jakola ei Nurmikummaa syytä, vaan korostaa työvoimaviranomaisen toimeen uuden lain mukaan.

Kuultuaan että Nurmikumpu tekee karenssipäätöksestä valituksen, sanoo Jakola jäävänsä mielenkiinnolla odottamaan, miten valitukseen suhtaudutaan.

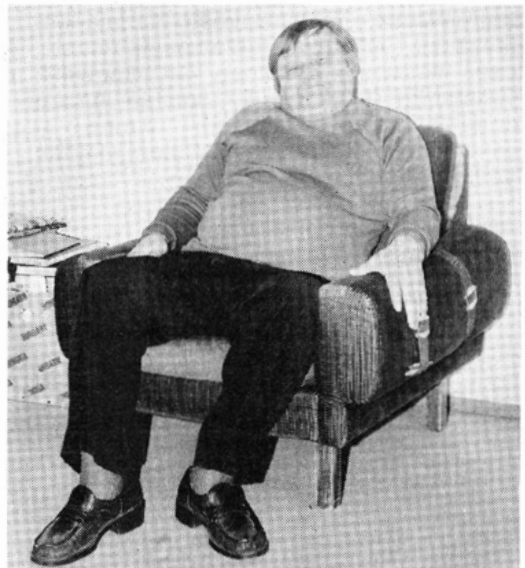
— Tämähän on jonkinlainen ennakkotapaus, hän sanoo.

Lailista vääristelyä

Viranomaiset eivät tietenkään harjoita laittomuuksia, se on selvää. Laki vain on tehty sellaiseksi, että se sortaa työttömiä.

Kun kyseisen lain 10. pykälässä ei puhuta mitään työttömän oikeudesta kieltäytyä tarjotusta työstä ns. asunon työsäkäytömaallean asunon tai liikenneyhteyksien puuttuessa, voivat viranomaiset kirjoittaa karenssipäätöksensä perusteeksi: "Kieltäytynyt hänelle tarjotusta sopivasta työstä ilman päteviä syytä."

Vaikka se ei Nurmikummun tapauksessa pidä alkuunkaan paikkaansa.

□ Eikö pätevä syy ole asunon tai kulkumahdollisuksien puute? Tietömaallako olisi pitänyt asua? Vai ostaa auto? Immettelee kymmenen vuotta työttömänä ollut ja nyt karenssiin joutunut Kaarlo Nurmikumpu.

Kotkan työttömät toimivat

Syksy on jälleen saapunut ja sen mukaan alkaa sisätoimintakausi Kotkan työttömälläkin. Työttömien toiminta on kuluneen vuoden aikana kohdannut vastatuulta vallankahvassa oljoiden taolta. Työttömyyseläkkeelle päässeet ovat määräjien silmätikkuna. He eivät enää saa vapaata opintokorttia Työväenopistosta ja toisiltakin työttömiltä otettiin ilmaiset tarveaineet pois. Valittamme kohtelua.

Työttömien Juttutupa kokoontuu tiistaina 24.9.85 kello 12.00 Järjestötalolle. Alustus "Nuoriso ja työttömyys" Harri Pihljarta. Ohjelmaa, keittoa ja SPR:n terveystarkastus. Myöskin työttömyyseläkeläiset tervetulleita tilaisuuteen.

Työttömille ja työttömyyseläkeläisille tarkoitettu Mielenterveydellinen Harrastustyönäyttely ja -kilpa sekä apurahojen jakotilaisuus pidetään Kotkassa Seurakuntakeskuksessa 4. - 6.10.1985

4.10.1985	klo 10.00 - 12.30	Näyttelyn pystytys	SRK-talo F-porras
"	" 12.30 - 15.00	Näyttelyn arviointi	" "
5.10.1985	" 10.00 - 14.00	Näyttely avoinna	" "
6.10.1985	" 11.00 - 14.00	"	" "
	" 14.00	Apurahojen jako ja päättäjäistilaisuus	

Ev.lut.Seurakuntakeskuksen salissa. Ohjelmaa arvokas ja mielenalaa kohottava.

Lokakuun aikana toimeenpannaan karensisanomien levitys ja myyntikampanja marraskuun aikana järjestettävässä juttutupalaisuudessa keskustellaan eri aloja edustavien alustajien johdolla pitkäaikaisia nuorisotyöttömyydestä.

Joulukuussa kokonnuetaan Työttömien joulujuhlan merkeissä luomaan katsasta kulu-neeseen vuoteen ja keskustelemaan niistä mahdollisuuksista, joita työttömällä on olosuhteidensa parantamiseksi.

Kotkan työttömien toimikunta pyrkii toimimaan kaikkien yhteistyöhaluisten järjestöjen ja yksitysten ihmisten

kanssa sekä valtakunnallisesti että paikallisesti.

Toimintaamme mukaan ovat tervetulleita kaikki työttömät, työttömyyseläkeläiset ja osa-aikatyössä olevat, niinkuin myöskin kaikki ne, joiden sydän sykkii työttömien vaikeuksien poistamiselle.

Kiitämme niitä, jotka ovat toimintaamme tukeneet mainitsematta nimeltä ketään ja toivomme saavamme uusia ystäviä lisää parantamaan olosuhteitamme.

Kotkan Työttömien toimikunta psta Orvo Heinonen sihteeri

Harrastuskiilpa Kotkassa

Kotkan Työttömien toimikunta toimeenpanelee Mielenterveydellisen harrastuskiilvan näyttelyyn ja apurahojen jakotilaisuuteen, Kotkan kaupungin, Suomen Mielenterveysseuran ja Kotkan Ev.lut. Seurakunnan tukemana, 4. - 6.10.1985.

Kilvan lajit ovat:
Kirjallisuus: Runot, novellit ja kertomukset
Esineelliset työt:
 Piirustus
 Maalaus
 Keramiikka
 Kuvanveisto
 Valokuvaus
 Kudonta ja neuletyöt
 Muut työttömien harrastustyöt

Kisa on avoin kaikille Kotkan

työvoimatoimiston kirjoissa oleville työttömille, työttömyyskortistosta pois-laitetuille työttömyyseläkeläisille, piilotyöttömille ja osa-aikatyötä tekeville.

Kirjallisten töiden sisääänjätöitä päättyi 30.8.85.

Esineellisten töiden sisääänjätö ja näyttelyn pystytys on Kotkan Evank.Luterilaisen Seurakuntatalon F-portaassa 4.10.85 kello 10 - 12.30. Näyttelyn arviointi samana päivänä kello 12.30.
 Toivomme runsasta osanottoa. Mahdolliset asiaa koskevat tiedustelut puhelimella 251 42 kello 20 jälkeen.

Kotkan Työttömien toimikunta

Harrastustyönäyttelyn päättäjäistilaisuus

Kirjailija Matti Rossi, Psykologi Sakari Sallinen, Laulu- ja musiikkitaiteilijat Kari Ville-nius, Gunnvor Pursiainen, Väinö Hägglund sekä sekakuoro Tulikannel esittävät ohjelmaa Työttömien ja työttömyyseläkkeelle olevien kotkalaisten mielenterveydellisen harrastustyönäyttelyn päättäjäistilaisuudessa Kotkan Seurakuntakeskuksessa sunnuntaina 6.10.1985 alkaen kello 14.00.

Tilaisuudessa jaetaan harrastustyönäyttelyyn osanottaneiden töiden tekijöiden kesken apurahat arvosteluraadin osoittamille osanottajille.

Työttömätkö pinnareita?

Lyhyessä kirjoituksessa on mahdollonta käsitellä johdonmukaisesti niin laajaa aihetta kuin työttömyys. Seuraavassa tarkastelenkin vain niitä hajanaisia käsityksiä ja ihmisten puheenvuoroja, joita olen kuullut milloin missäkin, kun puhe on käänntynyt työttömyyteen.

Ensin kaikkein pöyristyttävien asia. Ne, jotka ovat vielä onnistuneet säilyttämään työpaikan tai hyvän viran, näyttävät olevan sitä mieltä, että lähes kaikki työttömät ovat pinnareita ja työtävieroksuvia. Heidän mielestään jokainen, joka haluaa tehdä työtä sitä kyllä löytää, jos vain viitsii etsiä. Monet pitkäaikastyöttömät tietävät, että tämä väite on täysin perää vailla.

Ihmisarvoa loukkaavaa on muutamien rääväsuiden neuvot ohjata työttömiä marjajemtsään ja sienten keruuseen. Kas kun eivät ehdota puistoihin ja rannoille tyhjiä pulloja keräämään.

Tämä on aivan samaa jos he ehdottaisivat työttömiä mene-

mään suoraan kerjuulle.

Lähinnä työnantajapiirien taholta on annettu ymmärtää, että työttömyysasteen ollessa viiden prosentin luokkaa onkin valtakunnassa täystyöllisyys. Ihmeellisillä selityksillä ja esimerkeillä yritetään tätä todistaa oikeaksi.

Jotta tähän prosenttilukuun päästäisiin, on työttömyyskortistojta ruvettu puhdistamaan kaikenlaisilla poppakonsteilla. Ensimmäinen oli se, että työttömyyseläkeläisiä ei enää käsitellä tilastoissa työttöminä. Seuraava ohje oli se, että jokaiselle kolme kuukautta työttömänä olleelle oli kotikunnan työvoimaviranomaisella velvoite tarjota työttilaisuutta. Lisäksi alle 50-vuotias velvoitettiin menemään jopa toiselle paikkakunnalle. Ilmeisesti pyrittiin siihen, että tarjottu työttilaisuus saikin olla vaikka kuinka mieleltön.

Jos tästä sitten kieltäydettiin, niin seurauksena oli päivärahan menetys.

Onhan yhteiskunnassa tällaisia "marjastuskohteita" vaikka kuinka paljon. Perustuslakia kunnioittavan kansalaisen ei ole pakko ottaa vastaan ihan mitä työtä tahansa. Lain mukaan kansalaisille on taattava heidän koulutustaan ja ammattitaitoaan vastaavaa työtä.

Kun työntekijäjärjestöt ja työttömät ovat yhdessä saaneet kamppailtua sentään jonkinlaisen työttömyysturvan, niin tällä kaikessa myönteisyydessään on kielteisiä puolia. Monet nuoret näyttävät olevan hyvin passiivisia osallistumaan työhön työllisyyspuolesta. He näyttävät olevan tyytyväisiä nykyiseen työttömyysturvaan. Heille sanon: - Älkää jääkö toimettomiksi. Tulkaa mukaan työttömien toimintaan. Saattaa muuten olla, että tulevaisuudessa on tilanne, jossa ei ole työttömyysturvaa ollenkaan.

I.N.
Kotka

20
palvelun
vuotta

Hautauspalvelu
PULLIAINEN

Kotkankatu 14, puh. 128 73
Karhulantie 34, puh. 628 24
 Päivystys 119 13

TYÖTTÖMIEN PARHAAKSI

RP **Rakennus Pakera ky**

KOTKA Takojantie 12 A
 puh. 251 00

HAUTAUSTOIMISTO

VESA Keskuskatu 35
 Kotka puh. 162 63
 as. 811 95

Om. Eija Vanhala

Arkut • Kuljetukset
 Pitopalvelu • Kukkalaiteet
 Hautakivet

Järjestöilmoituksia

KEMIN ÄITIEN RAUHANKOMITEA

TORNION TIEMIEHT RY os. 232

PARTURILIIKE
 Eeva Tanner-Neuvonen
 puh. 221 87

RINNEPOLUN KIOSKI
 puh. 215 64

BAARI VUORENHÖVI
 Korkeavuorenk. 11
 Kotka puh. 132 90
Edullinen lounaspaikka

KOTKAN SUOJARAVINTO
 Keskusk. 5 Kauppatori
 puh. 163 63

TUNTURI-PYÖRÄTALOSSA POLKUPYÖRÄ KORJAAMO

PYÖRÄTALO KYMEN ULKOILU
 Keskuskatu 9

LIITY NYT EKAN JÄSENEKSI

MYYMÄLÄT MARKETTI CENTRUM

Kajaanissa kokoonnutaan torstaisin

Kajaanin työttömien toimikunta kokoontuu syksyn ja talven aikana joka torstai klo 13.00 Väinämöisenkatu 12:c kerhohuoneissa. Entiseen tapaan tilaisuuksiin kutsutaan eri alojen asiantuntijoita alustamaan kahvilla höyrytettyä keskustelua.

Kajaanin työttömät ovat päättäneet ottaa työttömien oman budjetin tunnetuksi tekemisen ja toteuttamisen syksyn päätettäväksi. Toiminnan tehostamiseksi tiivistetään yhteyksiä työssäoleviin sekä tuetaan työttömien toimikuntien perustamista eri puolilla Kainuuta.

Tosi ammattimies KULTASEPPÄ VEIKKO VISTALA
 Karhula
 puh. 621 32

Leppänen antoi lainvastaiset ohjeet

Työvoimatoimistoista tehdään työttömien rankaisulaitoksia

Työvoimaministeri Urpo Leppänen patistaa työvoimatoimistoja tehostamaan työttömyyskortistojen putsausta. Yleiskirjeessään toimistoille ministeri kehottaa työnvälittäjiä tarjoamaan työtä erityisesti niille, joiden viranomaiset olettavat kiellettyvän tarjouksesta!

Työttömät tuomitsevat jyrkästi Leppänen uuden hyökkäyksen. He kysyvät eikö työvoimatoimistojen tarkotus olekaan enää välittää työtä sitä tarvitseville? Työvoimaministerin ohjeet hankittuun käytännössä sitä, että työvoimatoimistojen virkailijoista tehdään työttömien vainoajia ja rankaisijoita.

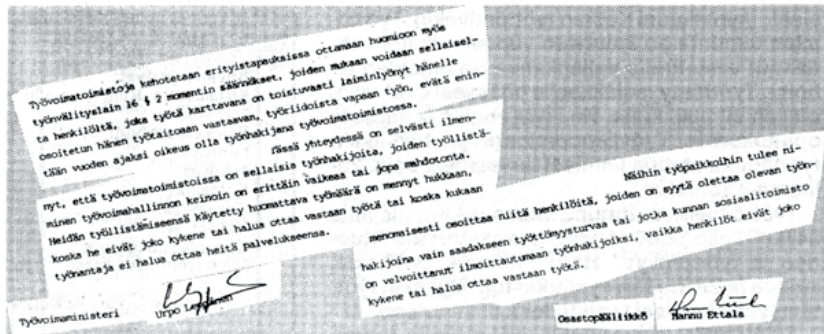
Takavuosina kortistoja putsaattiin juuri tällä tavoin. Tie- ja vesirakennuslaitoksen, kunnan tai muun viranomaisen kanssa sovittiin jokin keksitty työpaikka, joka oli niin hankala, että jokainen kielletty siitä. Kun kaikki työmiehet olivat kiellettyneet, pantiin kortisto kiinni, eikä työttömyyttä paikkakunnalla enää virallisesti ollut.

Hallitus on ohjelmassaan luvannut poistaa pitkäaikaistyöttömyyden. Kun lupaus todellisuudessa ei ole aikomustakaan toteuttaa, syytään liikainen työ nyt työnvälittäjien hartaille. Työpaikkoja ei luoda lisää, vaan ratkaisu haetaan toisesta

päästä karsimalla pitkäaikaistyöttömät kortistoista.

Vaikka perusongelmina ovat työpaikkojen puute sekä työnantajien asettamat entistä ankarammat ammattitaito- ja muut vaatimukset työvoimalle, viranomaisten suurin huoli on, että jotkut työnhakijat mahdollisesti hakevat vain toimeentuloa.

Yleiskirjeen mukaan työllisyysvaroin järjestettyihin "työpaikkoihin tulee nimenomaisesti osoittaa niitä henkilöitä, joiden on syytä olettaa olevan työnhakijoina vain saadakseen työttömyysturvaa tai jotka kunnan sosiaalitoimisto on velvoit-

□ Työvoimaministeriön uudet kovat ohjeet kehittävät työvoimatoimistoja käymään niiden työttömien kimppuun, joiden ei oleteta ottavan vastaan tarjottua työtä.

tanut ilmoittautumaan työnhakijoina, vaikka henkilöt eivät joko kykene tai halua ottaa vastaan työtä".

Työttömyyslakia rikotaan

Työllisyyslain 14. pykälän mukaan kuitenkin "työnvälitysviranomaisten on työvoimaa valtion, kunnan ja kuntainliiton töihin osoittaessaan annettava etusija niille, joiden työnsaannin tarve on suurin". Ministeriön uusissa ohjeissa tämä peruste korvataan aivan toisenlaisella mittapuulla.

Tätä työllisyyslain kohtaa täsmennetään työllisyysasetuksessa, jonka mukaan on otettava huomioon "hakijan työttömyyden kesto, perhe- ja huoltoolosuhteet, työhönsijoittumista

vaikuttavat tekijät ja muut asiaan vaikuttavat seikat". Näitä täsmennyksiä ei sanallakaan oteta huomioon ministeriön uusissa putsausohjeissa.

On siten varsin ilmeistä, että ministeriön uudet ohjeet eivät ole sopuissa työllisyyslain ja asetuksen kanssa.

Vuodeksi kerjuulle

Yleiskirje kehottaa työvoimatoimistoja myös ryhtymään kurinpitotoimiin niitä työnhakijoita kohtaan, jotka toistuvasti kiellettyvät ottamaan vastaan työvoimatoimistojen kortistojen putsauksiksi tarjoamia työpaikkoja. Työvoimatoimistoja muistutetaan työllisyyslain 16. pykälän 2. momentin säännöksistä, joiden mukaan "voi-

daan enintään yhden vuoden ajaksi poistaa luetteloista työtön henkilö, joka työtä karttavana toistuvasti on laiminlyönyt hänelle osoitetun, hänen työtoiminnan vastaan, työriidosta vapaan työstä, josta maksetaan työehtosopimuksen mukainen tai muutoin kohtuullisena pidettävä palkka".

Leppänen kehottaa työvoimatoimistoja poistamaan työttömiä kortistosta kokonaiseksi vuodeksi. Tämä merkitsee ihmisen heittämistä yhteiskunnan ulkopuolelle, kerjäämällä saatavan tulon varaan.

Työvoimaministeri kaunistaa työttömyysilastoja todella häikäilemättömällä tavalla. Työtöntöiden ihmisten kohtaloa ei välitetä. Tähän emme saa alistua. Työttömyyskortistojen putsausohjeet on välittömästi peruutettava.

Hallitus iski ikääntyviä työttömiä:

Työttömyyseläkeikäraja nostettiin 60 vuoteen

Sorsan-Pekkanen-Vennamon hallituksen katalimpiin tekoihin kuuluu työttömyyseläkeikärajan nostaminen 55:stä 60 vuoteen. Asia runnottiin eduskunnassa läpi juuri ennen kesälomille lähtöä.

Päätös on törkeä hyökkäys ikääntyviä työttömiä kohtaan. Se osoittaa hallituksen tekojen olevan täysin päinvastaiset kuin mitä herrat ministerit televisiossa ja lehtien palstoilla lupailivat.

Työttömyyseläkeikärajan korottaminen on mieleton teko myös työllisyys hoidon kannalta. 55 vuotta täyttäneiden työttömien on usein erittäin vaikeaa saada työtä. Monella on työkykykin heikentynyt ja työssä käynti erittäin raskasta. Ei ole mitään järkeä yrittää

pitää heitä väkisin työssä tai pienellä työttömyyskorvauksella. Heidät on päästettävä työttömyyseläkkeelle jo 55-vuotiaina.

Hallituksen politiikka näytetty erityisen räikeänä, kun samaan aikaan Suomessa on valtava nuorisotyöttömyys. Tuhannet hyvän koulutuksen saaneet nuoret joutuvat olemaan työttöminä.

Hallitus hämää

Työttömyyseläkeikärajan

korottamisen ollessa eduskuntakäsittelyssä esitti kansanedustaja **Marjatta Stenius-Kaukonen** ed. **Marja-Liisa Salmisen** kannattamana, että lakiesitys hylätään. Molemmat edustajat ovat kommunisteja.

Tämä on syytä panna mieleen, jotta hallitus saa tarvitsemansa poliittisen rangaistuksen. Ilman sitä se luulee voivansa jatkaa työttömien vastaista politiikkaansa.

Hallitus on yrittänyt sivuuttaa vähin äänin työttömyyseläkeikärajan korottamisen. Työt-

tömät sen sijaan tulevat siitä ääntä pitämään.

Hallitus puolestaan on suuresti mainostanut ns. yksilöllistä varhaiseläkettä, jonka eduskunta säati myös kesäkuussa. Sen mukaan 55 vuotta täyttänyt voi päästä ennenaikaiselle eläkkeelle, jos hän on ollut raskaassa työssä ja hänen työkykynsä on heikentynyt.

Kuitenkin hallitus itsekin lupaa vain 3 000 ihmiselle vuositään tämän eläkkeen. Samalla 11 000 henkilöä menettää mah-

dollisuuden jäädä työttömyyseläkkeelle. Uusi järjestelmä ei luultavasti tuo olennaista parannusta edes työkykynsä menettäneille. Onhan kaiken aikaa kiristetty työkyyvyttömyyseläkkeelle pääsyä.

Mielivaltaisin perustein taapauhtava eläkehakemusten hylkäämiset ovat erittäin yleisiä. Vuonna 1974 pääsi työkyyvyttömyyseläkkeelle 15 000 henkilöä enemmän kuin v. 1984. On siis olemassa valtava määrä työkyykynsä menettäneitä henkilöitä, joita kidutetaan työnsä ääressä.

Tällaista on siis Kalevi Sorsan (sosdem), Ahti Peckalan (kepu) ja Pekka Vennamon (SMP) hallitusyhteistyö. On saatava perusteellinen muutos maamme työllisyyspolitiikkaan.

Työttömyyseläkeikäraja on alennettava pysyvästi 55 vuoteen. Eläkettä hakeneen henkilön asiantuntijalausannon merkitystä on lisättävä. Laki ja sen tulkinta on tehtävä niin selviksi, että jokainen työkykynsä menettänyt saa eläkkeensä. Työpaikat vapautuvat silloin nuorille.

Heikki Haapala